



Krośnice
marzec 2021

Wójt Gminy Krośnice

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego na obszarze Gminy Krośnice, w obrębie Grabownica i Luboradów.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Opracowanie: mgr inż. Joanna Jaskóła
Współpraca: mgr inż. Grzegorz Jaskóła

SPIS TREŚCI:

1.	PODSTAWOWE INFORMACJE O PROGNOZIE 1.1 POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI 1.2 CEL PROGNOZY 1.3 METODYKA OPRACOWANIA 1.4 ZAWARTOŚĆ PROGNOZY 1.5 PODSTAWY PRAWNE
2.	CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM 2.1 LOKALIZACJA 2.2 DOTYCHCZASOWY SPOSÓB ZAGOSPODAROWANIA
3.	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO 3.1 KRAJOBRAZ I MORFOLOGIA 3.2 BUDOWA GEOLOGICZNA 3.3 ŻŁOŻA KOPALIN 3.4 GLEBY 3.5 WARUNKI WODNE 3.6 WARUNKI KLIMATYCZNE 3.7 RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA
4.	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO 4.1 HISTORIA MIEJSCOWOŚCI 4.2 ZABYTKI NIERUCHOME 4.3 ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE 4.4 KRAJOBRAZ KULTUROWY
5.	ANALIZA I OCENA WPŁYWU DOTYCHCZASOWEGO SPOSOBU ZAGOSPODAROWANIA TERENU NA ŚRODOWISKO 5.1 ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE 5.2 ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO KULTUROWE
6.	OCENA PROPONOWANYCH WARUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA TERENU: 6.1 ZMIANY W SPOSOBIE ZAGOSPODAROWANIA TERENU: 6.2 PRZEWIDYWANE ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI PLANU 6.3 PRZEWIDYWANE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PLANU 6.4 PRZEWIDYWANE TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO 6.5 PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY PROJEKTOWANEGO OBSZARU NATURA 2000 I NA ŚRODOWISKO
7.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA NA SZCZEBLE MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM
8.	PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MINIMALIZUJĄCYCH NEGATYWNY WPŁYW NA ŚRODOWISKO
9.	PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU MIEJSCOWEGO
10.	METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU
11.	STRESZCZENIE

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PROGNOZIE.

1.1. Powiązania z innymi dokumentami

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko, zwana dalej prognozą, została opracowana dla potrzeb projektu *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze Gminy Krośnice, w obrębie Grabownica i Luboradów*.

W prognozie uwzględniono w szczególności wnioski ze sporządzonego „*Opracowania ekofizjograficznego podstawowego obejmującego obszar gminy Krośnice*”, wykonanego przez firmę SKANA s.c., w roku 2005, zgodnie z warunkami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U.2002.155.1298). Celem opracowania jest podsumowanie stanu środowiska i określenie wpływu projektowanych ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Zgodnie ze wskazaniami planistycznymi zawartymi w opracowaniu ekofizjograficznym, planowanie miejscowe winno się opierać na zasadach strefowania, czyli takim rozmieszczeniu obiektów konfliktowych, aby nie były wzajemnie uciążliwe. Dotychczasowe zmiany środowiska przyrodniczego związane są przede wszystkim z rozwojem funkcji osadniczej, rolniczej i stawów hodowlanych. W obecnym stanie zagospodarowania obszar charakteryzuje się zróżnicowaną odpornością na degradację i zróżnicowaną zdolnością do regeneracji. Najmniejszą zdolność do regeneracji i odporność mają tereny zabudowane, w tym komunikacyjne oraz grunty orne.

W opracowaniu ekofizjograficznym prognozuje się stabilizację lub niewielką dalszą degradację już zubożonych ekosystemów. Potencjalnie najbardziej niepożądanymi procesami będą:

- przekształcenie gleby oraz powierzchniowych utworów geologicznych na skutek rozwoju zabudowy,
- zagrożenie dla wód powierzchniowych,
- pogarszanie się jakości gleb pod wpływem produkcji rolnej,
- zanieczyszczenie powietrza.

Ponadto w prognozie wykorzystano następujące materiały archiwalne:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krośnice – opracowane przez Studio Projektowe „Region” s.c., przyjęte uchwałą nr XIII/98/08 Rady Gminy Krośnice z dnia 23 kwietnia 2008r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowanych wsi Grabownica, Luboradów, Kuźnica Czeszycka, Stara Huta – Wielgie Sycowskie, północnej części wsi Żeleźniki oraz Łazy Wielkie – działki o numerach ewidencyjnych 46/3 i 46/2, przyjęty uchwałą nr XXXI/211/05 Rady Gminy Krośnice z dnia 29 grudnia 2005r.
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębów wsi Brzostowo, Łędzina, Żeleźniki, Luboradów, Grabownica, Kotlarka, Czeszyce, Kuźnica Czeszycka, Stara Huta dla terenów niezabudowanych, przyjęty uchwałą nr XXXIII/233/06 Rady Gminy Krośnice z dnia 26 kwietnia 2006 r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego na obszarze Gminy Krośnice, w obrębie wsi Grabownica, w granicach działki o numerze ewidencyjnym 99, przyjęty uchwałą nr XXVIII/208/09 Rady Gminy Krośnice z dnia 28 grudnia 2009 r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego na obszarze Gminy Krośnice, w obrębie Grabownica, w granicach działki o numerze ewidencyjnym 55/7, przyjęty uchwałą nr XXX/164/2016 Rady Gminy Krośnice z dnia 30 listopada 2016 r.
- Rozporządzenie nr 3 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2007 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy”, dla terenu parku leżącego w granicach województwa dolnośląskiego.
- Rozporządzenie nr 19 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 12 listopada 2008 r. zmieniające rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy”, dla terenu parku leżącego w granicach województwa dolnośląskiego.
- dane przestrzenne dotyczące lokalizacji siedlisk przyrodniczych i stanowisk gatunków (opisane w oparciu o Standard Danych GIS w ochronie przyrody autorstwa Panów Michała Guzika i Macieja Łochyńskiego oraz jego adaptację na potrzeby gromadzenia danych przestrzennych dla projektu POIS.05.03.00-00-186/09 pn. Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski"
- Strategia rozwoju Gminy Krośnice, Wrocław – Krośnice 2004 r.
- Program Ochrony Środowiska dla gminy Krośnice, Krośnice 2004 r.
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Milickiego, Wrocław, grudzień 2003 r.
- Plan gospodarki niskoemisyjnej Gmina Krośnice 2016-2020 r.
- Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w roku 2015.
- Gminny program opieki nad zabytkami gminy Krośnice na lata 2015 – 2018; Krośnice 2015.

**Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
na obszarze gminy Krośnice, w obrębie Grabownica i Luboradów.**

- Mapa sozologiczna w skali 1:50 000, arkusz M-33-23-D Twardogóra, GEPOL Poznań, Białystok 1998.
- Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, arkusz M-33-23-D Twardogóra, GEPOL Poznań, Rzeszów 2002.
- Koncepcja programowa gospodarki wodno-ściekowej na terenie Stowarzyszenia Gmin i Powiatów na zlecenie Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Doliny Baryczy ul. Wojska Polskiego 40, 56-300 Milicz wykonane przez CITEC S.A ul. Dulęby 5, 40-833 Katowice.
- Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w roku 2001, WIOŚ, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Wrocław 2002 r.
- Pawlak W, 1997: Atlas Śląska Dolnego i Opolskiego, W. Wr., PAN, Wrocław.
- Kondradzki J., 1994: Geografia Polski – Mezoregiony fizyczno-geograficzne, PWN, Warszawa.
- Stupnicka E. 1989: Geologia Regionalna, Wyd. Geolog., Warszawa.
- Schumuck A., 1960: Regiony pluwiotermiczne Dolnego Śląska, Zesz. Nauk. WSR we Wrocławiu, Melioracja V, nr 27, Wrocław.
- Malinowski J., 1991: Budowa geologiczna Polski, Wyd. Geologiczne, Warszawa.
- Opracowanie ekofizjograficzne dla Województwa Dolnośląskiego.
- Fotografia - archiwum własne.

1.2. Cel prognozy

Celem wykonanej prognozy było podsumowanie stanu środowiska i określenie wpływu ustaleń zawartych w projekcie *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze Gminy Krośnice, w obrębie Grabownica i Luboradów*, na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Do sporządzania planu Rada Gminy Krośnice przystąpiła uchwałą nr XXX/193/2020 z dnia 4 grudnia 2020 r. Prognoza swoim zasięgiem obejmuje obszar ustaleń planu, opracowywanego przez Grzegorza Jaskółę – „EKO-PLAN” Pracownia Projektowa z siedzibą we Wrocławiu, przy ul. Krynickiej 8/2.

1.3. Metodyka opracowania

Prognozę opracowano na podstawie analizy projektu *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze Gminy Krośnice, w obrębie Grabownica i Luboradów*, założeń ochrony środowiska, informacji o istniejącym i projektowanym sposobie zagospodarowania oraz innych materiałów archiwalnych i dokumentacji, jak również danych dotyczących stanu środowiska przyrodniczego w aspekcie istniejących przepisów z zakresu ochrony środowiska.

Oceniając konsekwencje wprowadzenia planu i analizując oddziaływanie na środowisko rozpatrywano, jakie zmiany pociągnie za sobą zmiana sposobu zagospodarowania na obszarze opracowania. Postępowanie powyższe wynika w szczególności z dokładności ustaleń w analizowanym projekcie planu. Najważniejszą informacją zamieszczaną w planach zagospodarowania przestrzennego, z punktu widzenia ochrony środowiska jest ustalenie, czy obszar pozostanie użytkowany w sposób niezmieniony, czy też zmiana użytkowania wpłynie generalnie na polepszenie się, czy też pogorszenie stanu środowiska. W projekcie planu, dla którego sporządzana jest niniejsza prognoza ustalono funkcje:

1.3.1. Tereny, na których prognozowane przedsięwzięcia wprowadzą uciążliwości:

- RU – tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych i leśnych,
- U – tereny zabudowy usługowej,
- MU – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej, z dopuszczeniem usług ponadpodstawowych i rzemiosła,
- MM – tereny zabudowy mieszanej,
- RM – tereny zabudowy zagrodowej,
- KDZ – tereny dróg publicznych – drogi klasy zbiorczej,
- KDL – tereny dróg publicznych – drogi klasy lokalnej.

1.3.2. Tereny, na których prognozowane przedsięwzięcia wprowadzą niewielkie uciążliwości:

- MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- MU – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej (usługi podstawowe),
- ML – tereny zabudowy mieszkaniowo-letniskowej,
- UP – teren usług publicznych,
- US – teren usług sportu i rekreacji,
- R – tereny rolnicze,
- KDD – tereny dróg publicznych – drogi klasy dojazdowej,
- KDW – tereny dróg wewnętrznych,

**Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
na obszarze gminy Krośnice, w obrębie Grabownica i Luboradów.**

- K – tereny infrastruktury technicznej – wodociągi.

1.3.3. Tereny, na których prognozowane przedsięwzięcia wpłyną pozytywnie na środowisko:

- ZL – tereny lasów,
- ZLP – teren zalesień,
- ZC – tereny cmentarzy nieczynnych,
- WS – tereny wód powierzchniowych śródlądowych.

1.4. Zawartość prognozy

Zawartość opracowania jest zgodna z zakresem przedmiotowym określonym w art. 51 i 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa o ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U.2020.283 ze zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko składa się z części tekstowej i graficznej. Część rysunkowa składa się z jednej planszy w skali 1:2000 (analogicznie do skali opracowania projektu planu miejscowego, do którego odnosi się prognoza), sporządzonej w oparciu o skład urzędowych kopii map zasadniczych, pozyskanych z Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego.

1.5. Podstawy prawne

Podstawą do sporządzenia prognozy jest:

- 46 pkt 1 i art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*,
- art. 17 pkt 6 lit. a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz.U.2020.293 ze zm.).

2. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM

2.1. Lokalizacja

Gmina Krośnice położona jest w północno – wschodniej części województwa dolnośląskiego, na pograniczu dwu makroregionów, a mianowicie Obniżenia Milicko – Głogowskiego (318.3) i Wału Trzebnickiego (318.4) w mezoregionie Wzgórz Twardogórskich. Graniczy od północy i zachodu z gminą Milicz, od południa z gminami Zawonia i Dobroszyce, od południowego wschodu z Twardogórą, a od wschodu przylega do dawnego woj. Kaliskiego. Opracowywany obszar – obręby Grabownica i Luboradów leżą we wschodniej części gminy, granicząc od południa z gminą Twardogóra. Granica terenu objętego planem jest określona na załączniku graficznym do niniejszej prognozy.

2.2. Dotychczasowy sposób zagospodarowania

Wsie Grabownica i Luboradów to dwa odrębne obręby geodezyjne ale ze względu na bliskie sąsiedztwo zabudowy, praktycznie tworzą jedną miejscowość. Grabownica posiadająca ok. 215 mieszkańców, powstała przy skrzyżowaniu dróg o znaczeniu powiatowym, a ze względu na przebiegający przez nią ciek wodny o nazwie Grabownica – zabudowa rozwinęła się po obu jego stronach, wzdłuż doliny cieku. Najmniejsza w gminie wieś Luboradów posiadająca ok. 82 mieszkańców, usytuowana jest nieopodal w górnej części cieku, po jego zachodniej stronie.



Widok z drogi powiatowej nr 1448D na tereny rolniczo-łaskowe wzdłuż cieku Grabownica. W głębi widoczna zabudowa wsi Grabownica oraz zakład stolarsko-tartaczny, który dzięki niskiej zabudowie nie dominuje w krajobrazie wsi.

Obie wsie posiadają mieszany charakter zabudowy: pierwotny, przeważający – z zabudową zagrodową oraz współczesny – mieszkaniowy jednorodzinny. W centrum wsi Grabownica przy skrzyżowaniu dróg znajduje się duży zakład stolarsko-tartaczny. Zabudowa obu wsi posiada charakter ekstensywny – występuje wzdłuż dróg powiatowych i gminnych w formie enklaw zabudowy. Pomiędzy zabudową oraz na jej tyłach występują tereny rolnicze – grunty orne oraz łąki o gęstej sieci rowów i kanałów. Przez środek miejscowości przepływa ciek wodny Grabownica, wzdłuż którego znajdują się pojedyncze niewielkie stawy. Miejscowości otaczają rozległe kompleksy leśne. Część mieszkańców zajmuje się rolnictwem, natomiast pozostała część pracuje na terenie gminy lub dojeżdża do pracy w większych miejscowościach, głównie do Milicza i Wrocławia.

3. CHARAKTERYSTYKA STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

3.1. Krajobraz i morfologia

Zgodnie z podziałem Polski (J. Kondracki, 1994) oraz Śląska (W. Walczak, 1970) na jednostki fizyczno-geograficzne, analizowany obszar leży w zasięgu makroregionu Obniżenie Milicko – Głogowskie (318.3). Opisywany teren leży w zasięgu mezoregionu Kotliny Milicka (318.34) oraz mikroregionu Równina Kuźnicka (318.342). Cały opisywany obszar odwadniany jest przez dopływy rzeki Baryczy - Prądnę.

Obszar opracowania leży w obrębie Monokliny Przedsudeckiej, której lite skały osadowe są przykryte luźnymi osadami kenozoicznymi o miąższości 100-300m. Powierzchnię terenu budują luźne osady plejstoceny i holoceny. Dolny bieg rzeki Prądni zajmują piaski teras pradolinnych. Sieć rzeczna w dolinie rzeki Prądni jest szczególnie zawiślana, głównie ze względu na jej antropogeniczną modyfikację.

Ukształtowanie pionowe całego obszaru związane jest w zasadniczej mierze ze stadiem warciańskim zlodowacenia środkowopolskiego i stanowi część Kotliny Milickiej. Jest to obniżenie powstałe w końcowej strefie lądolodu w/w stadiu, przekształcone następnie w obniżenie pradolinne. W tej części obszaru znajduje się jedno z największych skupień Stawów Milickich, choć na terenie obrębów występują nieliczne. Wysokość terenu osiąga tu wartość od ok. 122,2 m n.p.m. w części południowej do ok. 115,5 m n.p.m. w części północnej. Rzeźba terenu ma charakter płaskiej równiny, noszącej nazwę Równiny Kuźnickiej.

Miejscowość jest malowniczo położona pośród lasów i stawów rybnych.

3.2. Budowa geologiczna

Na omawianym obszarze występuje fragment dużej jednostki geologicznej - Monokliny Przedsudeckiej. Jest ona zbudowana z grubej serii skał osadowych, głównie wieku permu i triasu, łagodnie zapadających w kierunku północno – wschodnim. Ich strop został ścięty erozyjnie. Składają się one w przewadze z piaskowców, zlepieńców oraz w mniejszym stopniu z dolomitów, ilowców, mułowców i łupków ilastych. Są w całości przykryte zgodnie miąższowymi osadami trzeciorzędu – głównie wieku miocenu. Utwory trzeciorzędowe są zbudowane w dolnych partiach z warstw piasków, ilów i mułków. Piaski są głównie drobnoziarniste, często zailone. Wśród nich spotykane są wkładki węgla brunatnego lub cienkie, nieciągłe jego poziomy. Górne kompleksy składają się w przewadze z ilów. Mają one przewarstwienia mułków i piasków – niekiedy także w formie nieregularnych wkładek lub soczew. Strop utworów trzeciorzędowych tworzy powierzchnię o bardzo zróżnicowanej morfologii.

Utwory czwartorzędowe powstały głównie w okresie plejstocenu. Glacialne osady pochodzą ze zlodowaceń południowopolskiego i środkowopolskiego. Pozostałości najstarszego zlodowacenia zachowały się w formie rezyduów w spągowych partiach – głównie obniżen powierzchni podczwartorzędowej. Obszar opracowania posiada, przy powierzchni, głównie utwory aluwialne, powstałe w późnym plejstocenie i holocenie. Składają się one z mułków, piasków i żwirów rzecznych.

Obszar planu należy do wielkopolskiego regionu hydrogeologicznego (XIII), a w jego ramach do podregionu wielkopolsko – śląskiego (XIII 3). Na tym obszarze wyróżnia się rejon hydrogeologiczny Kotliny Odolanowskiej (inaczej Milickiej). W której rejonie główny poziom wodonośny wykształcony jest w utworach czwartorzędowych (piaski i żwiry, 2-3 warstwy wodonośne), na głębokości 20-60m. Występują w nim wody o zwierciadle swobodnym, niekiedy słabo naporowym. Wodonośność wynosi tu 10-30m³/h. Obszar ten posiada całkowitą izolację od powierzchni pierwszego poziomu użytkowego poziomu wodonośnego. Wody wymagają tu prostego uzdatniania. Pierwsze zwierciadło wód podziemnych zalega na głębokości do 5m.

3.3. Złoże kopalin

Południowa część obszaru planu znajduje się w granicach złoża gazu ziemnego „Brzostowo” GZ 4691.

3.4. Gleby

Gleby omawianego obszaru wykształcone są na piaskach i żwirach teras rzecznych wieku holocenńskiego i na pradolinnych piaskach zlodowacenia Warty. Pod względem gatunkowym w rejonie miejscowości Grabownica i Luboradów występuje duży obszar gleb gliniastych średnich. Na terenie Polic występują gleby bielcowe wytworzone z piasków pochodzenia wodnolodowcowego. Pod względem rolniczej przydatności gleb ornych, gleby bielcowe, wytworzone z najłagodniejszych piasków (luźnych i słabogliniastych), spośród gleb użytkowanych rolniczo, należą do najmniej urodzajnych i najbardziej zawodnych.

Obszar opracowania posiada w większości niskie kategorie gruntu: RV, RVI, PSIV, PSV, ŁIV, ŁV, ŁVI, natomiast rzadziej w sąsiedztwie doliny cieku Grabownica można spotkać wyższe kategorie RIVb.

3.5. Warunki wodne

Omawiany obszar należy do systemu hydrograficznego Baryczy. Teren opracowania należy do wododziału III rzędu dla dopływu Baryczy – Prądni. Barycz jest ciekim II rzędu, prawobrzeżnym dopływem Odry, o długości 133km, z czego w granicach województwa dolnośląskiego znajduje się 110km. Jest to największy prawobrzeżny dopływ środkowej Odry o powierzchni zlewni 5534,5 km². Rzeka płynie bardzo szeroką podmokłą doliną, wypełnioną piaskami rzeczными i torfem. W zlewni tej dominujący udział mają grunty orne (59,5%). Barycz zasila stawy hodowlane, bardzo liczne na tym terenie i przepływa przez tereny o dużej wartości przyrodniczej i chronione.

Sieć hydrograficzna jest gęsta, z wieloma rowami i kanałami melioracyjnymi. Wiele z nich powstało na częściowo zmeliorowanych terenach podmokłych.

Zdecydowaną większość omawianego terenu zajmują grunty o przepuszczalności średniej. Ze względu na to spodziewać się należy, że obszary zlewniowe cechuje podwyższona retencja podziemna. Lokalnie gęsta sieć cieków źródłkowych zwiększa drenaż retencji podziemnej. W okresach posusznych może to powodować zanik przepływów w wyższych odcinkach niektórych cieków. Obszar dorzecza Baryczy jest obszarem deficytu opadów atmosferycznych.

Górny horyzont wód podziemnych na tym obszarze składa się w przeważającym stopniu z typowych wód gruntowych. Ich poziom zalega w gruntach o średniej lub słabej przepuszczalności, głównie piaszczystych lub piaszczysto – żwirowych – miejscami gliniastych lub pylastych. Przechodzi on na ogół w osady fluwialne, zbudowane z piasków i przeławicowanych dość często mułkami. Te słabo przepuszczalne osady przedzielają tam lokalnie poziom wodonośny, a występując w partiach stropowych kształtują niekiedy słabe napięcie zwierciadła. W pobliżu cieków na ogół zwierciadło zbliża się pod powierzchnię terenu, tworząc podmokłości. Pod mokradłami górne partie poziomu wodonośnego zalegają przeważnie w utworach organicznych – torfach lub glebach. Wpływa to negatywnie na jakość wód, które w takich rejonach cechują się podwyższoną zawartością związków organicznych, a często także żelaza i manganu. Utworzenie rozległych stawów wpłynęło w wielu miejscach na podpiętrzenie płytkich wód podziemnych. Podłoże słabo przepuszczalne poziomu wód gruntowych w przeważającej części obszaru jest zbudowane bardzo nieregularnie. Występują w niech liczne przegłębienia i wyniosłości. Przejawia się to dużą zmiennością jego miąższości. Dane z niezbyt licznych odwiertów wskazują, że miąższość ta zmienia się, co najmniej od poniżej metra do 28m. Dostępne dane wskazują, że przeważająca część wód gruntowych cechuje się umiarkowaną lub niewielką zasobnością i może być eksploatowana głównie studniami gospodarskimi. W rejonach pozbawionych wód gruntowych mogą miejscami występować cienkie nisko zasobne horyzonty wód wierzchówkowych, w spiaszczonych stropowych poziomach glin. Często miewają one charakter okresowy i tworząc się w porach wilgotnych kształtują sezonowo pojawiające się podmokłości. Znaczne obszarowo wychodnie glin polodowcowych często zawierają wody śródglinowe. Gromadzą się one w cienkich przeławiczeniach piaszczystych lub inwolucjach, wypełnionych gruntami przepuszczalnymi. Te nisko zasobne systemy wodonośne bywają ujmowane studniami gospodarskimi. Nacięte otworem studni ściekają w kierunku jej dna i gromadząc się u dołu kształtują tam zwierciadło pozorne, nie mające kontynuacji w gruncie. Cechują się one dużą rozpiętością wahań w ciągu roku z wysychaniem nawet głębokich studzien włącznie. Wody śródglinowe przeważnie charakteryzują się złą jakością, są mętne i miewają podwyższoną mineralizację, łatwo też ulegają zanieczyszczeniu. Wody wgłębne na tym obszarze zostały rozpoznane w obrębie osadów czwartorzędowych i trzeciorzędowych. Zbiorniki wód wgłębnych w utworach czwartorzędowych, występują pod częściową izolacją gruntów słabo przepuszczalnych (głównie glin), w średnio przepuszczalnych warstwach, soczewach lub innych układach piasków, piasków ze żwirami, rzadziej żwirów. Są one przeważnie powiązane hydraulicznie z górnym horyzontem wód podziemnych oraz często pomiędzy sobą. Miejscami spotykane są na niewielkich głębokościach – już od kilkunastu metrów. Głębokie stwierdzone zostały poniżej 80m – w spągowych partiach struktur kopalnych powierzchni podczwartorzędowej. Wahają się one od kilku m³/h do blisko 80m³/h (głęboki poziom wodonośny ujęty otworem w Grabownicy). Zawierają wody słodkie, pozbawione zanieczyszczeń, dość często jednak z podwyższoną lub wręcz wysoką zawartością żelaza lub żelaza i manganu. Występują one w warstwach lub soczewach piasków drobnych – często zailonnych, przeważnie w otoczeniu osadów ilastych, praktycznie nieprzepuszczalnych. Spotykane są już na głębokościach powyżej 30m. Zawierają wody naporowe – najczęściej pod znacznym ciśnieniem. Odnaczają się różnicowanymi cechami

**Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
na obszarze gminy Krośnice, w obrębie Grabownica i Luboradów.**

hydrochemicznymi – od słodkich nisko zmineralizowanych o bardzo dobrych walorach jakościowych, po mineralne słabo zmineralizowane. Niekiedy zawierają podwyższone ilości żelaza i manganu. Niezbyt korzystne parametry porowatości efektywnej i filtracji wodonośców ograniczają możliwość uzyskiwania korzystnych wydatków otworami z pojedynczych zbiorników. W ramach ich eksploatacji najczęściej wydajności wynoszą w granicach kilku m³/h, przy znacznych depresjach.

Teren opracowania jest położony na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 303 „Pradolina Barycz – Głógów (W)”, gromadzącego wody piętra czwartorzędowego w utworach porowych, w pradolinach. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne zbiornika wynoszą 199 tys. m³/dobę, natomiast średnia głębokość ujęć wynosi 60m.

Miejscowość Grabownica i Luboradów jest zводociągowania wodociągiem grupowym „Grabownica” w układzie sieci rozgałęzieniowo - pierścieniowym. Woda uzdatniana jest w stacji uzdatniania wody zlokalizowanym w pobliżu ujęcia SUW Grabownica, o wydajności Q=80m³/h. Wodociąg ten obsługuje wsie: Grabownica, Luboradów, Kotlarka oraz Brzostowo i Brzostówko. Produkcja wody wynosi Q=60–80m³/d.

Grabownica i Luboradów nie posiadają systemowych urządzeń do odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków. Na terenie opracowania ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych i wywożone do oczyszczalni ścieków lub oczyszczane w przydomowych oczyszczalniach ścieków.

3.6. Warunki klimatyczne

Zgodnie z podziałem Okołowicza (1976), obszar planu leży w Śląsko – Wielkopolskiej Krainie Klimatycznej – z zaznaczającymi się wpływami oceanicznymi. Natomiast według podziału rolniczo – klimatycznego Polski R. Gumińskiego obszar należy do dzielnicy łódzkiej. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi około 7,5 - 8°C, średnia temperatura stycznia wynosi około -1,5 do -2,0°C, zaś lipca 17,5 – 18°C. Średnia roczna suma parowania wskaźnikowego mieści się w przedziale 560-580mm, z czego na półroczu ciepłe przypada średnio 440-460mm. Długość okresu wegetacyjnego wynosi średnio 190-195 dni, dla prognozy termicznej 5°C. Początek robót polowych przypada przeciętnie na drugą lub третią dekadę marca. Dni gorących rejestruje się tu około 35, z przymrozkiem około 110, mroźnych 30-35, a bardzo mroźnych 1-2. Ostatnie przymrozki występują w okresie 20 - 25 kwietnia. Czas trwania pokrywy śnieżnej wynosi 50-60 dni. Jej zanik następuje w okresie do 25 marca. Średnia maksymalna grubość pokrywy śnieżnej wynosi 10 - 15cm, natomiast miąższość najwyższa z maksymalnych wynosi 40-50cm. Roczna suma opadu normalnego wynosi w Grabownicy 567mm. Natomiast średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi w Krośnicach 624mm. Maksymalna suma miesięczna przypada na lipiec (Krośnice 86mm), natomiast minimalna zwykle na luty (Krośnice 30mm). W półroczu ciepłym (V-X) suma opadu wynosi 391mm, w Grabownicy, a w półroczu chłodnym (XI-IV) Krośnice 233mm. Sumy opadów rozłożone są na tym obszarze bardzo nierównomiernie. Średnie roczne parowanie terenowe wynosi 450-500mm. Na całym obszarze przeważa kierunek wiatru W (17-20%), a drugorzędnie SW (16-20%). Średnia roczna prędkość wiatru wynosi 3,0-3,5m/s. Frekwencja burz atmosferycznych wynosi 20-22 dni w roku. Frekwencja cisz atmosferycznych wynosi średnio 5-10%.

3.7. Różnorodność biologiczna

Zróżnicowana struktura litologiczna podłoża (utwory morenowe, wodnolodowcowe i rzeczne), urozmaicona rzeźba i bogaty system hydrograficzny, stanowią o bogactwie warunków siedliskowych. Wyraża się to w mozaikowym układzie sposobów użytkowania gruntów i ekosystemów: leśnych, polnych, łąkowych, wodnych i osadniczych. Naturalne zbiorowiska roślinne zostały w znacznym stopniu przekształcone w wyniku wielowiekowej gospodarki rolnej i leśnej. Dominują więc ekosystemy sztuczne (agrocenozy, ekosystemy osadnicze, a także przekształcone ekosystemy leśne).



W obrębach Grabownica i Luboradów dominują agrocenozy oraz przekształcone ekosystemy leśne. Na zdjęciu widoczne na południe od Luboradowi tereny rolne, zadrzewienia śródpolne oraz w tle kompleksy leśne otaczające obie miejscowości.

Ekosystemy leśne zajmują ponad 38% powierzchni gminy. W obrębach Grabownica i Luboradów kompleksy leśne otaczają miejscowości niemal praktycznie ze wszystkich stron i zajmują prawie 60% powierzchni terenu. W związku ze zróżnicowaną strukturą litologiczną, a także warunkami gruntowo-wodnymi, na tym obszarze zidentyfikować można kilka typów siedliskowych lasów: lasy mieszane świeże na terenach wilgotnych oraz siedliska borowe (bór mieszany świeży, bór świeży, bór mieszany wilgotny). Gatunkiem dominującym jest sosna oraz rzadziej olcha – na siedliskach wilgotnych. Struktura gatunkowa ekosystemów leśnych w niepełnym stopniu dostosowana jest do naturalnych warunków siedliskowych i jest efektem dotychczasowej gospodarki leśnej. Obecnie, przy prowadzeniu nowych nasadzeń, dąży się do sukcesywnej przebudowy składu gatunkowego lasów, głównie poprzez preferowanie gatunków liściastych. Lasy gminy Krośnice wykazują jedynie niewielkie uszkodzenia drzewostanów (I klasa zagrożenia), których przyczyną są głównie zanieczyszczenia napływowe. Oddziaływanie to przyczyniło się do pewnego obniżenia tempa przyrostu, spadku jakości technicznej drzewostanu oraz osłabienia jego odporności na szkodniki i choroby. W obrębie drzewostanów świerkowych stwierdzono min. uszkodzenia spowodowane przez kornika drukarza.

Ekosystemy wodne związane są z siedliskami wodnymi i wodno-błotnymi, chociaż w większości sztucznymi (stawy), należą do najcenniejszych w gminie. W obszarze planu znajduje się tylko jeden utworzony staw hodowlany „Okrągłak” o powierzchni ok. 9 ha (w części zachodniej) oraz znacznie mniejsze oczka wodne i stawy usytuowane głównie wzdłuż cieku Grabownica.

Siedliska wodne i wodno-błotne umożliwiają wegetację takich roślin jak salwinia pływająca, grzybień biały, grąźel żółty, grzybieńczyk żółty, grzybieńczyk wodny, fiołek mokradławy, namulnik brzegowy, ciboa brunatna, sit błotny, storczyk szerokolistny. Wokół stawów, w strefie przybrzeżnej, występują zbiorowiska roślinności szuwarowej, przechodzące (w kierunku lądu) w zakrzaczone turzycowiska a dalej w zadrzewienia olchowo-brzozowe. Z przyrodniczego punktu widzenia wody i towarzyszące im tereny podmokłe są szczególnie cenne jako siedliska licznych gatunków ptaków wodno-błotnych, w tym rzadkich. Stawy stanowią też ważne miejsce odpoczynku i żerowania dla ptaków przelotnych. Z ryb w stawach dominują gatunki hodowlane –głównie karp, a ponadto lin, amur, tołpyga, sum, sandacz i szczupak.

Ekosystemy nieleśne i niewodne. Do tych ekosystemów należą pozostające pod najsilniejszym wpływem czynników antropogenicznych – agrocenozy oraz ekosystemy osadnicze. Pod względem przyrodniczym najcenniejsze są ekosystemy trawiaste – łąki i pastwiska, które zajmują w gminie znaczną powierzchnię - 13,2% powierzchni gminy. Użytki rolne zajmują powierzchnię - 27,3%. W obszarze planu ze względu na gęstą sieć cieków i kanałów wodnych łąki i pastwiska są bardzo liczne i występują szczególnie w dolinie cieku Grabownica i kanał Ulgi oraz w z części zachodniej obrębu Grabownica. Niepożądanym procesem jest zmniejszanie się powierzchni trwałych użytków zielonych wskutek przesuszania gruntu, brak koszenia łąk i pastwisk, wskutek czego zarastają krzewami i drzewami oraz zamiana ich na grunty orne.

Obszar opracowania znajduje się w granicach **Obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Dolina Baryczy” (PLB 020001)**, zatwierdzonego Decyzją Komisji Europejskiej, dla którego obowiązują ustalenia zgodnie z przepisami odrębnymi. Obejmuje on w sumie powierzchnię 55516,8 ha, na której znajduje się 5 dużych i 5 małych kompleksów stawów rybnych (w sumie 130 stawów) wraz z otaczającymi łąkami, gruntami ornymi, mokradłami i lasami. Występuje tutaj co najmniej 20 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej i 8 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bączek *Ixobrychus minutus*, bąk *Botaurus stellaris*, bielik *Haliaeetus albicilla*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, bocian czarny *Ciconia nigra*, kania czarna *Milvus migrans*, łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*, podgorzałka *Aythya nyroca*, rybitwa czarna *Chlidonias niger*, rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*, zielonka *Porzana parva*, zimorodek *Alcedo atthis*, perkoz dwuczuby *Podiceps cristatus*, perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena*, łabędź niemy *Cygnus olor*, gęgawa *Anser anser*, cyranka *Anas querquedula*, czernica *Aythya fuligula*, krakwa *Anas strepera*, łyska *Fulica atra*, wodnik *Rallus aquaticus*, rycyk *Limosa limosa*; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występują: bocian biały *Ciconia ciconia*, kania ruda *Milvus milvus*, kropiatka *Porzana porzana* i żuraw *Grus grus*.

W okresie wędrówek występuje, co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego żurawia i gęsi zbożowej (>4%); ponadto spotykane są stada gęgawy (do 1300 osobników) i mieszane stada gęsi w ilości do 33000 osobników.

Obszar opracowania znajdują się również w całości w granicach obszaru mającego znaczenie dla wspólnoty **"Ostoja nad Baryczą" PLH020041**. Zajmuje on powierzchnię 82026,40 ha. Obejmuje bagniste obniżenie doliny Baryczy, która jest rzeką niziną z wieloma dopływami, fragmentami terenów zalewanych i dobrze zachowanymi starorzeczami. Obszar jest ważny dla zachowania bioróżnorodności. Znajdują się tu dobrze wykształcone i zachowane zbiorowiska leśne: największy kompleks łągów jesionowo-olsowych w południowo-zachodniej Polsce, łągi dębowo-wiązowe-jesionowe oraz starodrzewia grądowe i buczynowe. Okresowo odkrywane dno stawów

**Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
na obszarze gminy Krośnice, w obrębie Grabownica i Luboradów.**

stanowi bardzo cenne siedlisko dla roślinności Isoeto-Nanojuncetea. Również ważne są zbiorowiska podmokłych łąk, muraw napiaskowych, torfowisk przejściowych i nitrofilnych ziołorośli okrajkowych. Występują tutaj rośliny z Czerwonej listy roślin i grzybów Polski jak: uwroć wodna (*Crassula aquatica*), rosiczka okrągłolistna (*Drosera rotundifolia*) czy kruszczyk błotny (*Epipactis palustris*). Występuje tu 14 gatunków zwierząt (wyłączając ptaki) z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej (m.in. kumak nizinny *Bombina bombina*, traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, piskorz *Misgurnus fossilis*, kiełb białopłetwy *Gobio albipinnatus*). Odnotowano także 37 gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG oraz 26 gatunków ptaków regularnie występujących, migrujących niewymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG. Na podkreślenie zasługuje bogata ichtiofauna z kożą złotawą *Sabanejewia aurata* (jedno z nielicznych w Polsce stanowisk). Ponadto Dolina Baryczy jest jednym z najcenniejszych obszarów ornitologicznych w Polsce.

Obręby Grabownica i Luboradów usytuowane są w obszarze „Parku Krajobrazowego Doliny Baryczy”, utworzonego w 1996 r. na mocy Rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2007 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy”, dla terenu Parku leżącego w granicach województwa dolnośląskiego (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego nr 88 poz. 1012) i jego zmiana zawarta w rozporządzeniu Wojewody Dolnośląskiego z dnia 12 listopada 2008 r. (Dz. U. Nr 303 poz. 3494) - największego parku krajobrazowego w Polsce. Obejmuje on w sumie powierzchnię 87 040 ha i chroni znaczne wartości przyrodnicze – lasy, wody i łąki, krajobrazowe i historyczno – kulturowe. Głównym celem ochrony, zgodnie z powyższym rozporządzeniem jest zachowanie doliny rzeki Baryczy wraz z łąkami, starorzeczami i terenami podmokłymi oraz zachowanie stawów i innych zbiorników wodnych, będących siedliskami chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt.

Drugim celem ustanowienia parku krajobrazowego jest restytucja walorów przyrodniczych przez ograniczenie dalszej antropopresji. W Parku stwierdzono 34 gatunki ryb, w tym hodowane karpie w odmianie karp lustrzeń, a także niewielkie ilości szczupaka, lina, amura białego, tołpygi białej i pstrej. Występuje tu też 13 gatunków płazów jak: grzebiuszka ziemna, kumak nizinny, ropuchy – paskówka, szara i zielona, rzekotka drzewna, traszki – grzebieniasta i zwyczajna, żaby – moczarowa, jeziorkowa, wodna śmieszka i trawna, 5 gatunków gadów chronionych: jaszczurki – zwinka i żyworodna, padalec zwyczajny, zaskroniec i żmija zygzakowata. Stwierdzono 56 gatunków ssaków, w tym 29 podlegających ochronie: wszystkie owadożerne, wiewiórka pospolita, bóbr europejski, chomik europejski, popielica, orzesznica, wydra, gronostaj i łasica. Natomiast ptaków jest tu 277 gatunków, w tym 169 lęgowych, z których większość cennych gatunków gniazduje w rezerwacie ornitologicznym „Stawy Milickie”, znajdującym się poza granicami opracowania planu. Charakterystycznym gatunkiem mokradeł śródleśnych jest żuraw. W lasach na szczególną uwagę zasługują dzięcioł czarny, lelek i gołąb siniak. W najstarszych drzewostanach gniazduje ogółem kilkanaście par bociana czarnego i kilka par orla bielika. Ptaki wodno – błotne łąk są obecnie nieliczne.

W celu zachowania i ochrony wartości przyrodniczych, historycznych, kulturowych i krajobrazowych na terenie Parku wprowadzono następujące zakazy:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawa ochrony środowiska,
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej,
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpożarowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
- pozyskiwania do celów gospodarczych skał oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów; zakaz ten nie dotyczy przedsięwzięć polegających na pozyskiwaniu dla celów gospodarczych skał, w tym torfu, a także minerałów na powierzchni mniejszej niż 25ha, jeżeli przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę Parku,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwośuwiskowym lub budową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej lub rybackiej,
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej,

**Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
na obszarze gminy Krośnice, w obrębie Grabownica i Luboradów.**

- likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno – błotnych,
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych,
- prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową,
- utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych,
- organizowania rajdów motorowych i samochodowych,
- używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.

W obszarze opracowania usytuowane są drzewa uznane za pomniki przyrody ożywionej, których lokalizację przedstawiono na rysunku planu:

- a) dąb szypułkowy, decyzja nr 2/64 z dnia 20 marca 1964 r.,
- b) dąb szypułkowy - grupa 2 drzew, decyzja nr 22/66 z dnia 28 lutego 1966 r.

Na obszarze opracowania planu na terenach leśnych i łąkowych znajdują się 4 użytki ekologiczne, ustanowione uchwałą Nr XI/79/08 Rady Gminy Krośnice z dnia 16 stycznia 2008 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego na terenie gminy Krośnice, których lokalizację przedstawiono na rysunku planu.

4. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

4.1. Historia miejscowości - Grabownica

Dawne nazwy miejscowości: Grabownicze, Grabownize, i Grabofnitz (?) - średniowieczne, Charlottenthal - od ok. 1785 do 1945 r., Grabownica - od 1945 r. Z faktu istnienia w miejscowości dóbr rycerskich należy domyślać się jej średniowiecznej proveniencji. Wg dostępnej literatury ustalono jedynie, iż od 1785 r. dobra znajdowały się w rękach jednej i tej samej rodziny von Reichenbach - Goschütz. W 1876 r. właścicielem był Raphael von Reichenbach - Goschütz, dzierżawił je Paul Rothe. Dobra nie istniały nigdy samodzielnie stanowiąc część wielkiej wolnej własności ziemskiej, stąd, być może, lakoniczne informacje. Ostatnim znanym z imienia Reichenbachem, do którego należały dobra, był Heinrich, od ok. 1922 r. Wiadomo także, że co najmniej od tego momentu pola uprawne były wyodrębnione spośród innych użytków rolnych, rozparcelowane i oddane w dzierżawę. Taka sytuacja istniała do chwili wybuchu II wojny światowej, zapewne także do 1945 r. Równoległe z dobrami istniała w Grabownicy stosunkowo niewielka własność gminna.

Układ przestrzenny wsi - zasadniczą częścią składową tej niewielkiej miejscowości jest ulicówka. Na pld. jej krańcu, w pewnej odległości od zabudowań wsi znajdował się folwark należący do dóbr.

4.2. Historia miejscowości – Luboradów

Dawne nazwy miejscowości: Libenthal - 1770 r. i do 1945 r., Luboradów - po 1945 r. W granicach obecnej wsi, znajduje się druga jeszcze miejscowość o dawnej nazwie (przed 1945 r.) Amalienthal datowanej - 1787 r.

Miejscowość została założona przez hrabiego Carla Wilhelma von Kassel, na terenie dominium w Brzostowie, w latach 1770 - 1780, jako kolonia i należał do dóbr brzostowskich. W 1789 r. wzniesiono tu szkołę ewangelicką. W latach 1830 - 1845 właścicielem wsi był pan na Brzostowie - Heinrich von Reichenbach. Także kolejni właściciele Brzostowa byli właścicielami Luboradowa. We wsi funkcjonowały warsztaty tkackie, lniarskie, z czasem wykształciła się nieduża własność gminna.

Miejscowość Amalienthal, druga część składowa obecna wieś Luboradów, została założona jako kolonia w tym samym czasie i pozostawała w rękach rodziny von Reichenbach auf Goschütz (Goszcz).

Układ przestrzenny wsi - obie wsie są typowymi przykładami układów rzędowych. Do chwili obecnej zachował się niemal nienaruszony zarys działek.

4.3. Zabytki nieruchome

Na terenie opracowania występują następujące obiekty budowlane oznaczone na rysunku planu, figurujące w wykazie zabytków, które objęto ochroną konserwatorską:

- a) budynek dawnej szkoły, nr 2 Luboradów,
- b) budynek szkoły, obecnie dom mieszkalny, nr 10 Luboradów
- c) cmentarz poewangelicki we wsi Luboradów,
- d) cmentarz poewangelicki we wsi Grabownica.

4.4. Zabytki archeologiczne

W obrębie Grabownica i Luboradów znajdują się następujące stanowiska archeologiczne, ujęte w ewidencji zabytków archeologicznych, których lokalizację określono na załączniku graficznym:

- a) nr 1/1/73-33 AZP, nieokreślona, epoka brązu,

**Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
na obszarze gminy Krośnice, w obrębie Grabownica i Luboradów.**

- b) nr 2/3/73-32 AZP, nieokreślona,
- c) nr 3/74/72-32 AZP, ślad osadnictwa, epoka kamienna, ślad osadnictwa, średniowiecze,
- d) nr 4/75/72-32 AZP, punkt osadniczy, okres wpływów rzymskich, punkt osadniczy, pradzieje, punkt osadniczy, wczesne średniowiecze X-XIII, osada, średniowiecze,
- e) nr 5/76/72-32 AZP, ślad osadnictwa, kultura łużycka, ślad osadnictwa, pradzieje, ślad osadnictwa, średniowiecze,
- f) nr 6/77/72-32 AZP, punkt osadniczy, kultura łużycka, punkt osadniczy, kultura przeworska, punkt osadniczy, pradzieje, ślad osadnictwa, średniowiecze,
- g) nr 7/78/72-32 AZP, punkt osadniczy, kultura łużycka, punkt osadniczy, okres wpływów rzymskich, punkt osadniczy, pradzieje, punkt osadniczy, średniowiecze,
- h) nr 8/79/72-32 AZP, osada, kultura łużycka, osada, pradzieje, ślad osadnictwa, średniowiecze,
- i) nr 9/80/72-32 AZP, ślad osadnictwa, średniowiecze,
- j) nr 10/81/72-32 AZP, ślad osadnictwa, neolit,
- k) nr 11/82/72-32 AZP, ślad osadnictwa, neolit,
- l) nr 12/83/72-32 AZP, ślad osadnictwa, epoka kamienia,
- m) nr 13/84/72-32 AZP, ślad osadnictwa, epoka kamienia,
- n) nr 14/85/72-32 AZP, ślad osadnictwa, epoka brązu I,
- o) nr 1/70/72-32 AZP, osada, pradzieje, punkt osadniczy, nieokreślona, ślad osadnictwa, średniowiecze,
- p) nr 2/71/72-32 AZP, punkt osadniczy, kultura łużycka, punkt osadniczy, średniowiecze,
- q) nr 3/72/72-32 AZP, punkt osadniczy, kultura łużycka, punkt osadniczy, kultura przeworska, ślad osadnictwa, średniowiecze,
- r) nr 4/73/72-32 AZP, osada, kultura łużycka, ślad osadnictwa, kultura przeworska, ślad osadnictwa, średniowiecze

W obszarze ww. stanowisk archeologicznych w planie wyznaczono strefę ochrony zabytków archeologicznych (OW) oraz objęto nią dawny zespół folwarczny w części pld. Grabownicy.

4.5. Krajobraz kulturowy

W przeważającej mierze występuje krajobraz rolniczy – łąkowy z zadrzewieniami śródpolnymi i przydrożnymi, który otoczony jest rozległymi terenami leśnymi. Zabudowa obu wsi posiada charakter ekstensywny – występuje wzdłuż dróg powiatowych i gminnych w formie enklaw zabudowy. Jest to w większości historyczna zabudowa zagrodowa oraz współczesne budynki mieszkalne jednorodzinne. Na zabudowę składają się dosyć niskie budynki mieszkalne i gospodarcze. Zabudowa historyczna – przedwojenna to przede wszystkim dawne gospodarstwa w zwartej zabudowie, posiadające elewacje z czerwonej cegły oraz dachy dwuspadowe. Niestety część z nich jest w złym stanie technicznym lub opuszczona. Pomiędzy historyczną zabudową występują współczesne budynki. W większości posiadają one dachy dwuspadowe, rzadziej wielospadowe oraz nieliczne z płaskimi dachami – z lat 70-tych i 80-tych. Swoimi gabarytami nawiązują zabudowy historycznej. W części centralnej Grabownicy przy skrzyżowaniu dróg powiatowych usytuowany jest zakład stolarsko-tartaczny obejmujący kilka budynków halowych ze sobą połączonych w jedną całość. Zabudowa oraz towarzyszące jej otwarte place składowe negatywnie wpływa na krajobraz tej części wsi. Z innych elementów, które negatywnie wpływają na krajobraz kulturowy wsi należy wymienić: zły stan niektórych budynków, ogrodzeń, składy na podwórkach gospodarstw oraz brak chodników. Przez obręb wsi przebiega kilka napowietrznych linii średniego napięcia, które również niekorzystnie wpływają na miejscowy krajobraz. Na obszarze planu wyznaczono dwie odrębne strefy „B” ochrony konserwatorskiej obejmującą historyczne układy ruralistyczne miejscowości ujęte w wykazie zabytków.

5. ANALIZA I OCENA WPŁYWU DOTYCHCZASOWEGO SPOSOBU ZAGOSPODAROWANIA TERENU NA ŚRODOWISKO

5.1. Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze

Istotnymi problemami ochrony środowiska z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu są:

- zagrożenia związane z przekształcaniem terenów łąkowych w grunty orne oraz zagrożenia związane z rozwojem zabudowy kosztem terenów rolniczych i zbliżanie się do siedlisk zwierzyny i ptactwa,
- degradacja chemiczna i fizyczna wód powierzchniowych, i podziemnych, związana z brakiem kanalizacji sanitarnej oraz intensyfikacją rolnictwa na terenie wiejskim,
- zagrożenie zanieczyszczenia powietrza pyłami,
- zagrożenia wynikające z przebiegu głównych ciągów komunikacyjnych – dróg powiatowych nr 1436D, 1448D i 1447D.

**Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
na obszarze gminy Krośnice, w obrębie Grabownica i Luboradów.**

Tereny łąkowe stanowią znaczną powierzchnię w obszarze opracowania. Największym zagrożeniem dla miejscowych ekstensywnie użytkowanych pól, łąk i nieużytków stanowi sposób prowadzenia produkcji rolnej. Intensywna gospodarka rolna, osuszanie i melioracje gruntów, zaorywanie łąk i terenów podmokłych oraz niwelacja dawnych zbiorników wodnych prowadzi do utraty cennych przyrodniczo terenów łąkowych. Zarówno intensyfikacja gospodarki rolnej jak i jej całkowite zaprzestanie stanowią zagrożenie dla środowiska. Na obszarach łąk niekoszonych, bez prowadzonego wypasu zwierząt oraz na nieuprawianych gruntach ornych porastają samosiejki drzew, które po kilkunastu latach przemieniają te tereny w obszary leśne.

Zagrożeniem dla środowiska przyrodniczego jest postępujący rozwój terenów zabudowy kosztem terenów rolnych oraz zbliżanie się do siedlisk zwierzyny i ptactwa. Miejscowości charakteryzują się zabudową częściowo zwartą (centralne części wsi Grabownica i Luboradów) oraz w części ekstensywną w postaci luźnych enklaw usytuowanych wzdłuż dróg powiatowych i gminnych. Ruch budowlany jest umiarkowany i rozwija się generalnie w sąsiedztwie istniejącej zabudowy, jednak rezerwa terenów przeznaczonych pod nową zabudowę wyznaczoną w obowiązujących planach miejscowych jest w niektórych przypadkach zbyt rozległa.

Wsie Grabownica i Luboradów są zwodociągowane, ale nie posiadają systemu kanalizacji sanitarnej. Ma to istotne znaczenie, szczególnie ze względu na ich położenie w gęstej sieci cieków i kanałów wodnych oraz w obrębie GZWP nr 303 Pradolina Barycz-Głogów (E). Potencjalne i rzeczywiste źródło tych zagrożeń stanowią nieoczyszczone lub niedostatecznie oczyszczane ścieki bytowe (bytowo-gospodarcze), tj. pochodzące z budynków przeznaczonych na pobyt ludzi i z terenów usługowych, na których prowadzi się działalność gospodarczą. Zagrożeniem mogą być również ciekłe i stałe odchody zwierzęce (gnojówka, gnojowica, obornik), niewykorzystywane zgodnie z ustawą o nawozach i nawożeniu, oraz wody opadowe lub roztopowe, ujęte w systemy kanalizacyjne, pochodzące z zanieczyszczonych powierzchni zagród wiejskich, wody odciekowe z dzikich składowisk odpadów.

Zagrożenie dla środowiska gruntowo – wodnego niesie ze sobą również produkcja rolna. Do głównych obszarowych rodzajów zanieczyszczeń z terenów upraw rolnych należą azotany i fosforany pochodzące ze stosowania nawozów mineralnych i naturalnych, stosowanych w nadmiernych dawkach lub w niewłaściwy sposób oraz substancje toksyczne, głównie metale ciężkie pochodzące z chemicznych środków ochrony roślin. Zarówno intensyfikacja gospodarki rolnej jak i jej całkowite zaprzestanie stanowią zagrożenie dla środowiska. Życie biologiczne na tym terenie jest zubożone i typowe dla terenów rolnych intensywnie uprawianych. Występujące ptactwo i zwierzęta są przystosowane do życia w warunkach pól uprawnych.

Zagrożenie dla stanu czystości powietrza stanowią paleniska domowe i lokalne kotłownie, które są źródłem emisji zanieczyszczeń w sezonie grzewczym oraz drogi powiatowe będące źródłem emisji liniowej. Duże znaczenie ma tutaj sprawność systemów grzewczych oraz wykorzystywane źródła energii. Udział energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych jest niewielki. Na omawianym terenie nie występują emitery zanieczyszczeń powietrza. Zgodnie z Programem ochrony powietrza dla stref województwa dolnośląskiego, w których stwierdzone zostały ponadnormatywne poziomy substancji w powietrzu – Gmina Krośnice nie została objęta koniecznością działań w zakresie ochrony powietrza.

Przez Grabownicę i Luboradów przebiegają drogi o znaczeniu powiatowym łączące miejscowe wsie z większymi miejscowościami: Krośnicami, Twardogorą i Ostrowem Wielkopolskim. Niekorzystnie wzdłuż tych dróg zlokalizowanych jest kilka budynków, które znajdują się w niewielkiej odległości, mniejszej niż 8 m od krawędzi jezdni. Droga powiatowa obciążona są ruchem kołowym o średnim i małym natężeniu, w tym również ruchem samochodów ciężarowych. Stanowi ona źródło hałasu i drgań. Hałas jest jednym z największych „zanieczyszczeń” środowiska. Wpływ na to ma powszechność zjawiska oraz skutki jego oddziaływania na ludzi. Do czynników wpływających na poziom hałasu drogowego należy zaliczyć: średnią prędkość potoków ruchu, godzinne natężenie ruchu, procentowy udział w potoku ruchu pojazdów, gradient nachylenia podłużnego drogi i rodzaj nawierzchni. Analizując wymienione czynniki przedmiotowe drogi można sklasyfikować, jako mało uciążliwe, jednak w przypadku wspomnianych budynków zbyt blisko usytuowanych stanowią one wyraźną uciążliwość. Wzdłuż dróg występuje zanieczyszczenie powietrza, skażenie gleby metalami ciężkimi. Sezonowo ma miejsce zwiększenie natężenia ruchu kołowego, co ściśle wiąże się z ruchem ciężkiego sprzętu rolniczego, koniecznego do obsługi terenów rolnych.

W Grabownicy i Luboradowie produkcja zwierzęca jest minimalna, obejmuje ona drobny inwentarz i jest prowadzona tylko w niektórych gospodarstwach na własne potrzeby.

5.2. Oddziaływanie na środowisko kulturowe

Oceniając zmiany w krajobrazie wiejskim, należy uznać, że w części został on już przekształcony. W zabudowie historycznej rażąco jest zły stan niektórych budynków, ogrodzeń i brak chodników. W większości posiadają one

**Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
na obszarze gminy Krośnice, w obrębie Grabownica i Luboradów.**

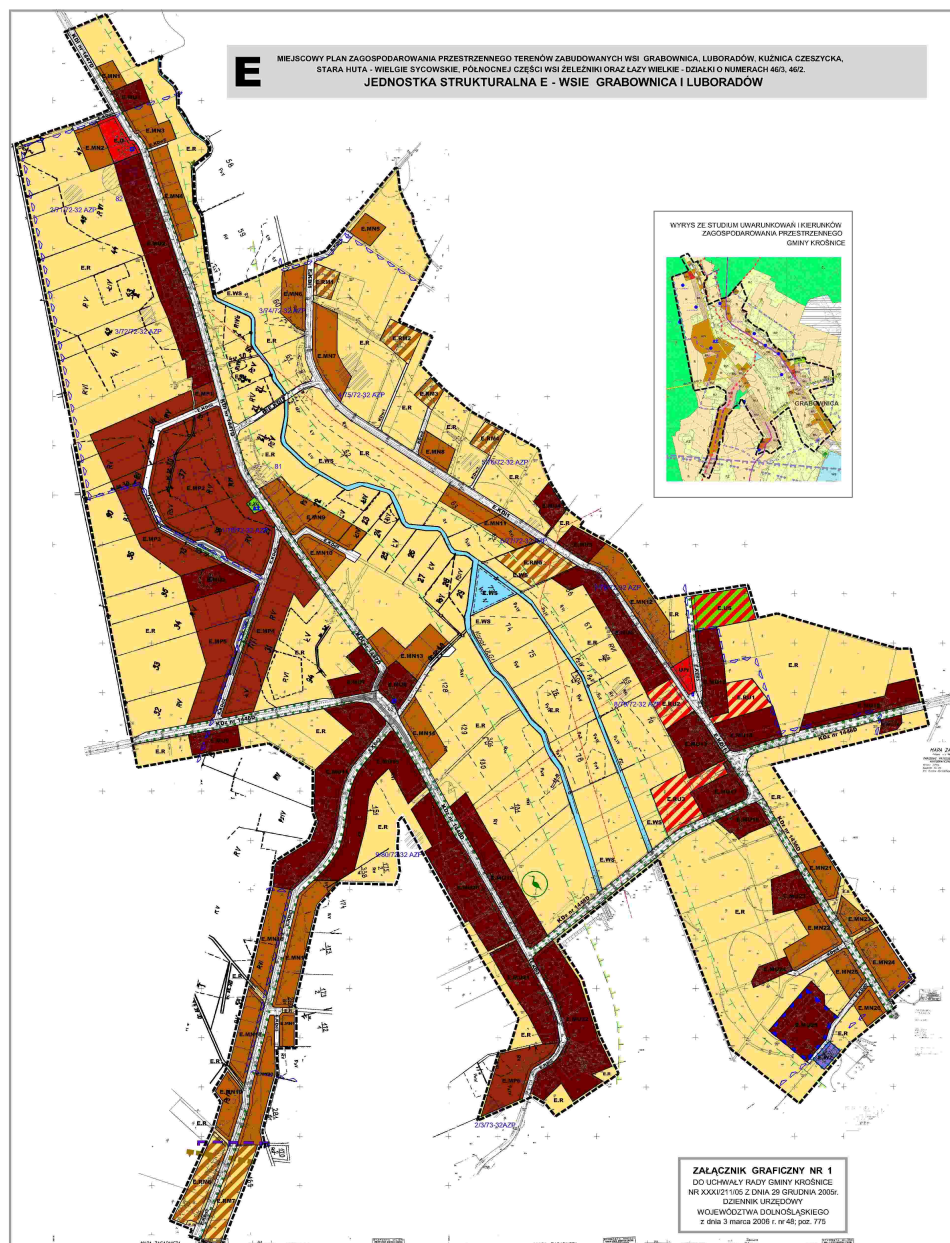
dachy dwuspadowe, wielospadowe oraz nieliczne z płaskimi dachami – z lat 70-tych i 80-tych, nie nawiązujące do historycznej zabudowy. Zaletą krajobrazu kulturowego wsi jest jednolita, ograniczona wysokość współczesnej zabudowy, przez co nie dominuje ona w krajobrazie nad wiejską zabudową. Przez obręb wsi przebiega kilka napowietrznych linii średniego napięcia, które również niekorzystnie wpływają na miejscowy krajobraz.

6. OCENA PROPONOWANYCH WARUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA TERENU

6.1. Zmiany w sposobie zagospodarowania terenu

Obecnie obowiązują na tych terenach następujące plany miejscowe:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowanych wsi Grabownica, Luboradów, Kuźnica Czeszycka, Stara Huta – Wielgie Sycowskie, północnej części wsi Żeleźniki oraz Łazy Wielkie – działki o numerach ewidencyjnych 46/3 i 46/2, przyjęty uchwałą nr XXXI/211/05 Rady Gminy Krośnice z dnia 29 grudnia 2005r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębów wsi Brzostowo, Łędzina, Żeleźniki, Luboradów, Grabownica, Kotlarka, Czeszyce, Kuźnica Czeszycka, Stara Huta dla terenów niezabudowanych, przyjęty uchwałą nr XXXIII/233/06 Rady Gminy Krośnice z dnia 26 kwietnia 2006 r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego na obszarze Gminy Krośnice, w obrębie wsi Grabownica, w granicach działki o numerze ewidencyjnym 99, przyjęty uchwałą nr XXVIII/208/09 Rady Gminy Krośnice z dnia 28 grudnia 2009 r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego na obszarze Gminy Krośnice, w obrębie Grabownica, w granicach działki o numerze ewidencyjnym 55/7, przyjęty uchwałą nr XXX/164/2016 Rady Gminy Krośnice z dnia 30 listopada 2016 r.



Fragment obowiązującego „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowanych wsi Grabownica, Luboradów, Kuźnica Czeszycka, Stara Huta – Wielgie Sycowskie, północnej części wsi Żeleźniki oraz Łazy Wielkie – działki o nr ewid. 46/3 i 46/2 z 2005r. Obecnie sporządzany projekt planu miejscowego stanowi aktualizację rozwiązań przestrzennych – doprowadza do zgodności ze stanem faktycznym oraz w dużej mierze powiela rozwiązania starego planu, jednocześnie łagodząc jego potencjalnie niekorzystne skutki.

**Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
na obszarze gminy Krośnice, w obrębie Grabownica i Luboradów.**

Celem sporządzanego planu miejscowego było:

- aktualizacja obowiązujących w obrębie Grabownica i Luboradów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- uwzględnienie złożonych wniosków,
- doprowadzenie do zgodności w ustaleniach planu z faktycznym zagospodarowaniem nieruchomości.

Zmiany w sposobie zagospodarowania terenów przedstawiono w poniższej tabeli:

Projektowane przeznaczenie terenu	Przeznaczenie w obowiązującym mpzp	Opis zmiany przeznaczenia i zagospodarowania terenu
MN: 5, 6, 19, 28	R	Wyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w miejsce terenów rolniczych.
MM: 1-22	MU	Dopuszczenie funkcji zabudowy zagrodowej – zgodnie z obecnym zagospodarowaniem tych terenów.
MM: 2, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 17	MU	Nieznaczne powiększenie terenów pod zabudowę, szczególnie na głębokość działek (w mpzp z 2005r. zasięg zabudowy często pokrywał się z obszarem istniejącej zabudowy uniemożliwiając jej ewentualną rozbudowę)
MM: 13, 18, 22	MU	Rozszerzenie usług podstawowych o usługi ponadpodstawowe i rzemiosła – zgodnie z prowadzoną działalnością.
U2	MN	Zmiana z funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na zabudowę usługową z dopuszczeniem budynku mieszkalnego – zgodnie ze stanem faktycznym.
RM1	RM	Dopuszczenie funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – zgodnie ze stanem faktycznym.
RM3	R, KDL	Wyznaczenie terenu zabudowy zagrodowej zgodnie ze stanem faktycznym.
RM: 4, 5, 6, 7	RM	Nieznaczne powiększenie terenów pod zabudowę, szczególnie na głębokość działek (w mpzp z 2005r. zasięg zabudowy często pokrywał się z obszarem istniejącej zabudowy uniemożliwiając jej ewentualną rozbudowę)
RM9	MU	Zmiana z funkcji mieszkaniowo-usługowej na zabudowę zagrodową w gospodarstwie leśnym, zgodnie ze stanem faktycznym.
R3	MP	Wyłączenie z zabudowy pensjonatowej MP działki nr 39/3 zgodnie ze złożonym wnioskiem.
ZLP	R	Wprowadzenie funkcji zalesienia - zgodnie ze stanem faktycznym.
KDW	KDD	Zmiana przeznaczenia niektórych dróg gminnych klasy dojazdowej na drogi wewnętrzne.

Analizując zmiany w sposobie zagospodarowania terenów położonych w granicach obszaru objętego ustaleniami miejscowego planu – są one niewielkie. Większość zmian związana jest z aktualizacją ustaleń planu do obecnego, faktycznego zagospodarowania działek. Do najbardziej istotnych zmian w sposobie zagospodarowania terenów należą:

- wyznaczenie nowych terenów pod zabudowę: MN5, 6, 19, 28,
- powiększenie terenów pod zabudowę, szczególnie na głębokość działek (w mpzp z 2005r. zasięg zabudowy często pokrywał się z obszarem istniejącej zabudowy uniemożliwiając jej ewentualną rozbudowę) – dotyczy terenów: MM2, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 17 oraz RM4, 5, 6, 7,
- dopuszczenie na terenach MM 1-22 funkcji zabudowy zagrodowej (zgodnie z obecnym zagospodarowaniem tych terenów),
- rozszerzenie usług podstawowych o usługi ponadpodstawowe i rzemiosła na terenach MM13, 18, 22 (zgodnie z prowadzoną działalnością).

6.2. Przewidywane zagrożenia znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

**Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
na obszarze gminy Krośnice, w obrębie Grabownica i Luboradów.**

Omawiając prognozowane oddziaływanie ustaleń planu na środowisko należy rozpatrywać ich wpływ na takie elementy jak: rzeźba terenu, warunki gruntowo - wodne, gleba, atmosfera, warunki bytowania zwierząt oraz warunki życia ludzi.

W ocenie przewidywanych rozwiązań należy brać pod uwagę kryteria dotyczące:

- intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- czasowości trwania oddziaływania (stałe, okresowe, epizodyczne),
- zasięgu przestrzennego oddziaływań (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne),
- trwałości oddziaływania i przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, przejściowe, możliwe do rewaloryzacji).

Wpływ ustaleń planu na środowisko będzie zależeć zarówno od rodzaju, charakteru i wielkości inwestycji, czasu ich trwania, jak również od odporności na degradację.

Do terenów, które mogą wprowadzić uciążliwości zaliczono tereny: obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych i leśnych, tereny zabudowy usługowej, zabudowy mieszanej i zagrodowej, zabudowy mieszkaniowo-usługowej (usługi ponadpodstawowe i rzemiosła) oraz tereny dróg publicznych klasy zbiorczej i lokalnej (przelotowe drogi powiatowe i gminne).

W przypadku rozwoju terenu obsługi produkcji rolnej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych i leśnych oraz w gospodarstwach zagrodowych należy się spodziewać większego zapotrzebowania na energię i wodę, która będzie potrzebna zarówno na cele bytowo-gospodarcze (ogrzewanie pomieszczeń, przygotowanie ciepłej wody użytkowej) jak i na cele rolnicze – nawadnianie, uprawa roślin szklarniowych, hodowla zwierząt, paliwo do maszyn. W przypadku prowadzonej obsługi produkcji leśnej i usług stolarskich (tereny RU3 i MM22) należy się liczyć z emisją hałasu, wibracji i pyłu. Zwiększy się na tych terenach ilość odpadów rolniczych organicznych oraz nieorganicznych, jako produkty uboczne działalności rolniczej. W ustaleniach planu miejscowego, na terenach zabudowy zagrodowej i obsługi produkcji rolnej, hodowlanej i ogrodniczej zakazano lokalizacji przedsięwzięć, które zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony środowiska kwalifikowane są, jako mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (z wyłączeniem inwestycji celu publicznego).

Zagospodarowanie terenów pod nową zabudowę powoduje niszczenie pokrywy glebowej oraz pomniejszanie terenów rolnych. Zagrożenie dla stanu czystości powietrza stanowią paleniska domowe i lokalne kotłownie, które są źródłem emisji zanieczyszczeń w sezonie grzewczym. Duże znaczenie ma tutaj sprawność systemów grzewczych oraz wykorzystywane źródła energii. Nowa zabudowa nieznacznie zwiększy zapotrzebowanie na energię, co wiązać się będzie ze zwiększeniem emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz zwiększonym zapotrzebowaniem na wodę. Jednocześnie zwiększy się ilość ścieków i odpadów.

Zagrożeniem dla środowiska naturalnego oraz uciążliwością dla ludzi może być również hałas oraz spaliny wytwarzane przez samochody obsługujące nowo powstałe tereny zainwestowane. Zwiększona emisja spalin o wysokiej zawartości ołowiu oraz samego paliwa (nadmierne obciążenie silników), może być źródłem skażenia gleb i roślinności położonych w bezpośrednim sąsiedztwie dróg zbiorczych.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem wieloletnim. Wszystkie ustalenia w nim zawarte mają na celu uporządkowanie przestrzenne, w maksymalnym stopniu ograniczające negatywne oddziaływanie przyszłych aktywności na stan środowiska naturalnego, kładąc nacisk na działania proekologiczne w odniesieniu do środowiska wodnego, glebowego i powietrza atmosferycznego.

Oddziaływanie na komponenty środowiska:

1. Różnorodność biologiczną i obszary Natura 2000.

Obszar opracowania znajduje się w zasięgu obszarów chronionych: specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Dolina Baryczy” (kod obszaru PLB 020001), Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 "Ostoja nad Baryczą" PLH020041 i Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy”.

Rozwiązania planu są zgodne z celami ochrony Parku. Ustalenia planu kładą nacisk na zachowanie walorów krajobrazowych – zachowany został układ zwarty zabudowy wsi, ujednolicono wysokości i gabaryty nowych oraz przebudowywanych budynków, kształtowanie połaci dachowych, ich nachylenie, użyty materiał i kolor. Również zapisy dotyczące użytych materiałów budowlanych, parametrów i wskaźników zabudowy oraz powierzchni biologicznie czynnej sprzyjać będą poprawie estetyki miejscowości. Wprowadzono w tekście planu zakazy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawa ochrony środowiska (z wyłączeniem inwestycji celu publicznego). Zachowano oraz wyodrębniono nowo powstałe ekosystemy leśne, natomiast na terenach rolniczych, łąk i pastwisk wprowadzono zakaz zabudowy.

Zagrożeniem dla środowiska przyrodniczego jest postępujący rozwój terenów zabudowy kosztem terenów rolnych oraz zbliżanie się do siedlisk zwierzyny i ptactwa. Niekorzystne jest wykorzystywanie pod zabudowę zupełnie nowych terenów. Obecnie sporządzany projekt planu miejscowego powiela rozwiązania z planu z 2005 r.

**Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
na obszarze gminy Krośnice, w obrębie Grabownica i Luboradów.**

Nieliczne nowo projektowane tereny pod zabudowę zostały wyznaczone obok istniejących oraz bezpośrednio wzdłuż istniejących dróg publicznych w celu minimalizowania negatywnego oddziaływania na miejscowy ekosystem. W projekcie powiększono również zasięg terenów obecnie zabudowanych (tereny MM2, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 17 oraz RM4, 5, 6, 7). Powiększenie pola zabudowy związane było głównie z umożliwieniem rozbudowy i rozwoju istniejących gospodarstw oraz zabudowy jednorodzinnej (w mpzp z 2005r. zasięg zabudowy często pokrywał się z obszarem istniejącej zabudowy uniemożliwiając jej ewentualną rozbudowę). Wszystkie nowo projektowane tereny nie ingerują bezpośrednio w obszary cenne przyrodniczo. Analizując wpływ ww. enklaw pod zabudowę na różnorodność biologiczną i obszary Natura 2000, należy uznać, że nie naruszają one siedlisk przyrodniczych oraz warunków bytowania gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty. Jednocześnie ustalono niskie wskaźniki powierzchni zabudowy oraz wysokie wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej.

Ze względu na ograniczenie nowo projektowanych terenów oraz brak funkcji o wyraźnie niekorzystnym oddziaływaniu, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000.

Ocena skutków oddziaływania: bezpośrednie, długoterminowe, stałe

2. Oddziaływanie na środowisko wodne

Wprowadzone w planie funkcje będą wymagać zaopatrzenia w wodę oraz właściwy sposób odprowadzenia ścieków. Ustalenia planu przewidują zaopatrzenie wyznaczonych terenów pod zabudowę w sposób następujący:

- system sieci wodociągowej. Przewiduje się zaopatrzenie w wodę przyłączami wodociągowymi z wodociągu grupowego oraz zgodnie z przepisami odrębnymi;
- ścieki bytowo – gospodarcze. Przewiduje się odprowadzanie ścieków bytowych i komunalnych do systemu sieci kanalizacji rozdzielczej, z przesyłem do oczyszczalni ścieków; odprowadzenie ścieków pochodzenia przemysłowego i technologicznego nastąpi po uprzednim oczyszczeniu na terenie własnym inwestora, do systemu sieci kanalizacji rozdzielczej, z przesyłem do oczyszczalni ścieków.

W przypadku braku sieci kanalizacyjnej gospodarkę ściekową należy prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi;

- kanalizacja deszczowa. Ustalenia planu przewidują odprowadzanie wód opadowych i roztopowych na terenach uzbrojonych do odcinków kanalizacji deszczowej, a z pozostałego terenu – powierzchniowo w teren nieutwardzony lub do urządzeń wodnych.

W obrębach Grabownica i Luboradów brak jest zbiorczej sieci kanalizacyjnej. Ma to istotne znaczenie, szczególnie ze względu na położenie w obrębie GZWP nr 303 Pradolina Barycz-Głogów (E). W przypadku istniejącej i projektowanej zabudowy, w związku z obecnym brakiem sieci kanalizacyjnej, ścieki będą odprowadzane do bezodpływowych zbiorników na nieczystości lub przydomowej oczyszczalni ścieków.

Rozwój produkcji rolnej może stwarzać zagrożenie dla wód podziemnych - zbytnia intensyfikacja rolnictwa, zbiorniki na płynne odchody zwierzęce, płyty do składowania obornika, silosy na kiszonkę, których odcieki mogłyby prowadzić do zanieczyszczenia wód podziemnych. Wskazana jest współpraca ze środowiskami rolniczymi w zakresie wdrażania dobrych praktyk rolniczych, niezbędnych dla skutecznej ochrony wód przed zanieczyszczeniem obszarowym.

Istniejące szlaki komunikacyjne również mogą oddziaływać na środowisko wodne. Dotyczy to przede wszystkim niekontrolowanych zanieczyszczeń pochodzących ze spływu wód deszczowych i roztopowych, a także awarii transportu substancji chemicznych. Inwestycje drogowe mogą także powodować zmiany w ilości wód podziemnych, wpływając na warunki hydrogeologiczne i gruntowo-wodne, zmiany infiltracji wód. Podstawowym sposobem ochrony wód przed zanieczyszczeniami wynikającymi z budowy i eksploatacji ciągów komunikacyjnych jest zapobieganie wszelkim niekorzystnym zmianom ich naturalnych przepływów lub naturalnych stref zasilania, a także unikanie, eliminacja i ograniczanie ich skażenia szkodliwymi substancjami chemicznymi. Do podstawowych urządzeń zabezpieczających środowisko wodne należą zbiorniki retencyjno-infiltracyjne, rowy infiltracyjne i trawiaste, separatory substancji ropopochodnych, separatory tłuszczów, piaskowniki i osadniki.

Podsumowując, realizacja ustaleń planu nie spowoduje bezpośredniego zagrożenia wód powierzchniowych i podziemnych, należy się spodziewać, że po wybudowaniu sieci kanalizacyjnej oddziaływanie na środowisko wodne na terenie miejscowości ulegnie poprawie.

Ocena skutków oddziaływania: bezpośrednie, długoterminowe, stałe.

3. Oddziaływanie na ludzi

Do najbardziej niekorzystnych oddziaływań na zdrowie człowieka w obszarze planu należy zaliczyć drogi powiatowe nr 1436D i nr 1448D, które łączą wsie z większymi miejscowościami: Krośnicami, Twardogórą i Ostrowem Wielkopolskim. Drogi te są obciążone ruchem kołowym o średnim i niskim natężeniu, w tym również

**Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
na obszarze gminy Krośnice, w obrębie Grabownica i Luboradów.**

ruchem samochodów ciężarowych. Stanowią one źródło hałasu. Hałas jest jednym z największych „zanieczyszczeń” środowiska. Wpływ na to ma powszechność zjawiska oraz skutki jego oddziaływania na ludzi. Do czynników wpływających na poziom hałasu drogowego należy zaliczyć: średnią prędkość potoków ruchu, godzinne natężenie ruchu, procentowy udział w potoku ruchu pojazdów, gradient nachylenia podłużnego drogi i rodzaj nawierzchni. Analizując wymienione czynniki przedmiotowe drogi można sklasyfikować, jako mało uciążliwe, jednak w przypadku istniejących budynków zbyt blisko usytuowanych stanowią wyraźną uciążliwość. Wzdłuż dróg występuje zanieczyszczenie powietrza i skażenie gleby metalami ciężkimi. Sezonowo ma miejsce zwiększenie natężenia ruchu kołowego, co ściśle wiąże się z ruchem ciężkiego sprzętu rolniczego, koniecznego do obsługi terenów rolnych. W celu zmniejszenia negatywnego oddziaływania, w projekcie planu wprowadzono nieprzekraczalne linie zabudowy w odległości 8m od granicy działek drogowych dróg powiatowych, a więc nieco więcej niż regulacje zawarte w przepisach odrębnych (8m od krawędzi jezdni). W projekcie planu generalnie nie wprowadza się nowych terenów pod zabudowę wzdłuż wspomnianych dróg z wyjątkiem niewielkiego rozszerzenia istniejącej zabudowy.

Pozostałe drogi powiatowe i gminne cechują się niewielkim natężeniem ruchu pojazdów, w związku z czym oddziaływanie wzdłuż tych odcinków będzie minimalne. Plan nie pociąga za sobą większych zmian w układzie komunikacyjnym, ponieważ wykorzystuje istniejące ciągi komunikacyjne.

Wsie Grabownica i Luboradów w obszarze historycznie ukształtowanych wsi charakteryzują się dość zwartą zabudową, w której występują niewielkie gospodarstwa wiejskie obok nowych budynków jednorodzinnych. Ze względu na zmniejszającą się ilość gospodarstw wiejskich oraz brak uciążliwej produkcji zwierzęcej, w ustaleniach planu na tych terenach zaprojektowano zabudowę zagrodową z funkcją równorzędną zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (tereny zabudowy mieszanej MM). W celu eliminacji ewentualnego negatywnego oddziaływania, na tych terenach ograniczono wielkość produkcji zwierzęcej do wielkości 10 DJP. Taki stan rzeczy może stanowić pewne źródło konfliktu, jednakże jest to stan istniejący i należy pamiętać, że jest to obszar wiejski.

Większa obsada produkcji zwierzęcej – do 40 DJP została dopuszczona na terenach zabudowy zagrodowej RM3 do RM8, które stanowią odrębne enklawy zabudowy i nie sąsiadują bezpośrednio z terenami mieszkaniowymi lub są na większych działkach (teren RM8). Substancje chemiczne emitowane do powietrza z pomieszczeń inwentarskich z materiału biologicznego obornika, gnojowicy i gnojówki, charakteryzują się nieprzyjemnym zapachem i mogą negatywnie wpływać na stan środowiska i samopoczucie człowieka. Ze względu na ograniczenie maksymalnej dopuszczanej obsady oraz generalnie brak w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na ludzi. Tego typu segregacja funkcji w zależności od emitowanej uciążliwości należy uznać za korzystną.

Podobną uciążliwość jak na terenach zabudowy zagrodowej, mogą generować tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych i leśnych - tereny RU1 i RU2. Na terenie RU1 jest to duże gospodarstwo rolne, natomiast teren RU2 stanowi zaplecze sąsiedniego gospodarstwa rolnego. Zostały one wyznaczone zgodnie z obecnie prowadzoną działalnością oraz funkcją wyznaczoną w obowiązującym planie miejscowym. W ramach tej działalności przewiduje się jako przeznaczenie dominujące obiekty związane z produkcją, magazynowaniem i sprzedażą produktów rolnych oraz zabudowa służąca przetwórstwu rolno-spożywczemu. Dopuszczono również produkcję zwierzęcą w ilości do 40 DJP. Należy zatem spodziewać się większego oddziaływania od terenów zabudowy zagrodowej.

W przypadku terenu RU3 dominującym przeznaczeniem jest produkcja leśna, w tym pozyskiwanie drewna, produkcja wyrobów tartacznych, stolarnia. Jest ono zgodne ze stanem faktycznym – na tym terenie usytuowany jest zakład stolarsko – tartaczny. Stanowi on źródło hałasu, wibracji i pyłu, jednak korzystnym jest umieszczenie wszystkich instalacji do obróbki drewna w zamkniętych halowych pomieszczeniach, dzięki czemu znacznie zredukowano wymienione uciążliwości. W sąsiedztwie tego terenu znajdują się tereny zabudowy zagrodowej, a więc też o nieco większej uciążliwości, w tym na terenie MM18 również są świadczone usługi stolarskie.). Produkcja tartaczno – stolarska wymaga dość częstej obsługi ciężkich pojazdów. Na terenie RU3 została ona rozwiązana w sposób korzystny – dostawy drewna z pojazdów ciężarowych odbywają się od południowej strony działki bezpośrednio z drogi powiatowej, gdzie w sąsiedztwie są tereny rolnicze, natomiast odbiór wytworzonych produktów odbywa się od strony wschodniej, głównie przez samochody dostawcze. Tereny te mogą stanowić pewne źródło konfliktu, jednak wyżej napisano, jest to stan istniejący. W planie nie przewiduje się również nowej zabudowy w sąsiedztwie tych terenów.

Została ona w tekście planu podzielona na dwie grupy:

- usługi podstawowe – rozumiane jako usługi komercyjne nieuciążliwe, nie wymagające wielokrotnej (ponad 2 kursy w ciągu doby) obsługi transportowej i ciężkiego (ponad 3,5 tony) transportu dostawczego oraz nie zaliczane do rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi),

**Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
na obszarze gminy Krośnice, w obrębie Grabownica i Luboradów.**

- usługi ponadpodstawowe – obejmujące działalność gospodarczą o charakterze usługowym, nie zaliczaną do rodzajów przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, (mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi).

Pierwsza grupa obejmująca usługi podstawowe – o niewielkim oddziaływaniu na obszary sąsiednie, została dopuszczona na większości terenów pod zabudowę. Natomiast druga grupa usług – ponadpodstawowe, może stanowić źródło uciążliwości. Została ona dopuszczona jedynie na terenach, gdzie faktycznie są prowadzone tego typu usługi – na terenach: MM13, MM18, MM22 i MU5.

Największą uciążliwością funkcji usługowej może być emisja hałasu do otoczenia powodowana nie tylko prowadzoną działalnością, ale również emisja hałasu komunikacyjnego wytwarzanego przez osoby korzystające z usług lub przez transport. Precyzyjne określenie negatywnego wpływu działalności usługowej jest na obecnym etapie ograniczone, gdyż zasięg i zakres oddziaływania na środowisko będzie zależny od rodzaju i wielkości prowadzonego przedsięwzięcia. W celu ograniczenia niekorzystnego oddziaływania zakazano lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (z wyłączeniem inwestycji celu publicznego).

Wyznaczone tereny pod zabudowę mieszkaniową sąsiadują najczęściej z obszarami rolnymi (tereny R). Prowadzenie produkcji rolnej może stanowić pewne źródło uciążliwości np. w czasie prowadzenia prac polowych (hałas maszyn rolniczych i unoszący się pył), jednakże będzie on występować sporadycznie - sezonowo.

Ocena skutków oddziaływania: bezpośrednie, długoterminowe, chwilowe

4. Oddziaływanie na powietrze.

Związane jest przede wszystkim z ruchem kołowym tranzytowym samochodów osobowych, ciężarowych i sprzętu rolniczego (w trakcie sezonu).

W wyniku realizacji planu przewiduje się następujące zagrożenia dla środowiska:

- stały poziom stężeń zanieczyszczenia powietrza wskutek emisji spalin samochodów osobowych i ciężarowych wzdłuż dróg powiatowych przelotowych, w ciągu całego roku,
- okresowy wzrost poziomu stężeń zanieczyszczenia powietrza wskutek emisji spalin sprzętu rolniczego, związany z obsługą terenów rolnych,
- zagrożenie dla powietrza atmosferycznego związane z ogrzewaniem w sezonie grzewczym.

Ustalenia planu przewidują zaopatrywanie obiektów w obszarze objętym planem w ciepło, w oparciu o zasilanie: energią elektryczną, paliwami płynnymi, paliwami stałymi z zastosowaniem technologii o wysokiej sprawności grzewczej i niskiej emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz o odnawialne źródła takie jak pompy ciepła oraz panele fotowoltaiczne i instalacje solarne montowane na dachach budynków. Dla instalacji w wyniku których będzie następować spalanie paliw, od dnia 1.08.2018 r. obowiązują przepisy uchwały nr XLI/1407/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa dolnośląskiego, z wyłączeniem Gminy Wrocław i uzdrowisk, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Ocena skutków oddziaływania: bezpośrednie, krótkoterminowe, długoterminowe

5. Powierzchnię ziemi

Obecne zagospodarowanie terenu powoduje niszczenie pokrywy glebowej w miejscach lokalizowanych budynków, dróg dojazdowych, miejsc postojowych oraz infrastruktury technicznej. W wyniku realizacji ustaleń planu miejscowego należy się liczyć z nieznacznym powiększeniem powierzchni terenów zajmowanych przez zabudowę. Należy jednak zauważyć, że ilość nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę została w planie znacznie ograniczona. W miejscach lokalizacji nowej zabudowy nastąpi:

- bezpowrotne zniszczenie biologicznie czynnej warstwy gleby i jej walorów produkcyjnych,
- dalszą niwelację, plantowanie oraz utwardzenie powierzchni terenu,
- trwałe przekształcenie struktury gruntu do głębokości wykonania wykopów pod budynki i infrastrukturę techniczną,
- zniszczenie warunków funkcjonowania fauny i flory.

Ocena skutków oddziaływania: bezpośrednie, długoterminowe, stałe

6. Krajobraz

Przewiduje się korzystne zmiany w przypadku oddziaływania na krajobraz. Ustalenia planu porządkują działania inwestycyjne na tym obszarze. Założenia planu kontynuują przyjęte rozwiązania przestrzenne przyjęte w

**Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
na obszarze gminy Krośnice, w obrębie Grabownica i Luboradów.**

poprzednich opracowaniach planistycznych. Na krajobraz będzie miała wpływ forma powstającej zabudowy oraz towarzysząca jej zieleń. Dzięki szczegółowym zapisom zawartym w planie z zakresu wymagań architektonicznych, dość wysokim wskaźnikom powierzchni biologicznie czynnej, nowe budynki i budowle powinny harmonijnie wpisać się w otaczający krajobraz.

Tereny rolnicze, łąkowe i leśne oraz obszary stawów hodowlanych zostały utrzymane w dotychczasowym przeznaczeniu z zakazem zabudowy. Korzystne jest wyznaczenie pojedynczych enklaw lasów, stanowiących nowe dolesienia, które bardzo urozmaicają naturalny krajobraz rolniczo-łąkowy na tym obszarze.

Ocena skutków oddziaływania: bezpośrednie, długoterminowe, stałe

7. Zasoby naturalne

Nie przewiduje się zagrożeń dla zasobów naturalnych w obszarze opracowania. Są one chronione na mocy przepisów odrębnych. W wyniku rozwoju zabudowy przewiduje się nieznaczne zmniejszenie kompleksów rolnych. Należy jednak zauważyć, że są to grunty bezpośrednio przylegające do zabudowy, wzdłuż istniejących dróg i nie stanowią otwartych kompleksów rolnych.

8. Tereny sąsiednie – wyznaczone w planie przeznaczenie terenu jest zbieżne z zagospodarowaniem w najbliższym sąsiedztwie. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na tereny sąsiednie.

9. Na pozostałe komponenty środowiska takie, jak klimat, zabytki i dobra materialne, przewidywane przedsięwzięcia oddziałują w minimalny sposób, bądź brak jest takiego oddziaływania.

Przy prognozowaniu potencjalnych skutków powodowanych w środowisku przyrodniczym w wyniku realizacji ustaleń zawartych w planie, należy mieć świadomość szacunkowego charakteru prognozy, co wynika z faktu, że zapisy zawarte w planie dopuszczają w ramach jednego przeznaczenia terenu różne – elastyczne rozwiązania techniczne i technologiczne.

Istotnym warunkiem będzie realizacja i przestrzeganie wszystkich ograniczeń nałożonych na władających terenami w zakresie ochrony środowiska.

6.3. Przewidywane zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji planu

W przypadku braku realizacji „Miejscowego planu zagospodarowania na obszarze gminy Krośnice, w obrębach Grabownica i Luboradów” nie powinny nastąpić istotne, negatywne skutki oddziaływania na środowisko.

6.4. Przewidywane transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Żałożenia planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze gminy Krośnice, w obrębie Grabownica i Luboradów, nie spowodują zmian w transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM

Dla planu miejscowego istotne z punktu widzenia ochrony środowiska są priorytety wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Do najważniejszych dokumentów na szczeblu międzynarodowym zaliczyć należy:

- Dyrektywa 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- Dyrektywa Ramowa UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
- Dyrektywa 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
- Dyrektywa Ramowa w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
- Dyrektywa 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (ze zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Do dokumentów o randze krajowej należą m.in.:

- Polityka ekologiczna państwa 2030, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE.

**Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
na obszarze gminy Krośnice, w obrębie Grabownica i Luboradów.**

Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025.

- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.

Uwzględniając specyfikę planu miejscowego najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko przyrodnicze obszaru projektu planu i terenów do niego przyległych.

Wszelkie akty prawne oraz pośrednio dokumenty związane z polityką przestrzenną i polityką ekologiczną państwa są zgodne z przepisami prawa międzynarodowego oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. W szczególności dostosowywane są również do prawa Unii Europejskiej i polityk przyjętych przez kraje wspólnoty. Poszczególne dyrektywy unijne (np. Dyrektywa Siedliskowa, Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Wodna) transponowane są do prawodawstwa polskiego i mają odzwierciedlenie w wiążących aktach prawnych.

Cele Polityki ekologicznej państwa do roku 2030:

- cel główny: rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców,
- cel szczegółowy I - Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego,
- cel szczegółowy II – Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska,
- cel szczegółowy III - Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- cele horyzontalne: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska

Cele istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu:

Lp.	Dokument	Cel ochrony środowiska	Rozwiązania planistyczne realizujące cel ochrony środowiska
1.	Polityka ekologiczna państwa do roku 2030	Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód	Wprowadzono w planie ustalenia dotyczące zaopatrzenia w wodę przyłączami wodociągowymi wpiętymi do rozdzielczej sieci wodociągowej oraz zgodnie z przepisami odrębnymi. Ustalono zasady odprowadzenia ścieków: – zapewnienie kompleksowej obsługi w zakresie kanalizacji sanitarnej w sposób zapewniający obsługę projektowanego terenu z wpięciem do gminnej sieci kanalizacyjnej i przesyłem do oczyszczalni ścieków, – odprowadzenie ścieków pochodzenia przemysłowego i technologicznego nastąpi po uprzednim oczyszczeniu na terenie własnym inwestora, do systemu sieci kanalizacji rozdzielczej, z przesyłem do oczyszczalni ścieków, – w przypadku braku warunków przyłączenia do sieci kanalizacyjnej, gospodarkę ściekową należy prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi, (odprowadzanie ścieków bytowych do szczelnych zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków).
		Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania	Ustalono zaopatrywanie obiektów w ciepło z indywidualnych urządzeń i instalacji grzewczych, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz w oparciu o odnawialne źródła energii – pompy ciepła, energia słoneczna (panele fotowoltaiczne i instalacje solarne

**Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
na obszarze gminy Krośnice, w obrębie Grabownica i Luboradów.**

		montowane na dachach budynków) o mocy nieprzekraczającej 50 kW na terenach MN, MM, MU, ML, UP oraz 100 kW na terenach U, RM, RU.
	Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej	Określenie poziomów hałasu w środowisku dla poszczególnych terenów przeznaczonych pod zabudowę, zgodnie z przepisami odrębnymi. Uwzględniono na rysunku planu przebieg linii elektroenergetycznych średniego napięcia oraz ich strefy technologiczne.
	Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu	Ustalenia planu przewidują zabudowę w bezpośrednim sąsiedztwie obecnej zabudowy, z dostępem z drogi publicznej. Plan uwzględnia położenie w obszarach chronionych oraz nie rozwija terenów pod zabudowę w sąsiedztwie chronionych stanowisk i siedlisk przyrodniczych. Brak jest rozwiązań kolidujących z zakazami ustanowionymi na terenie ochrony ptaków Natura 2000 „Dolina Baryczy” (PLB 020001), ochrony siedlisk Natura 2000 "Ostoja nad Baryczą" (PLH020041) oraz z celami Parku Krajobrazowego "Dolina Baryczy".
	Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	Ustalono zasady w zakresie usuwania odpadów stałych – wywóz odpadów komunalnych na zorganizowane składowisko odpadów, zgodnie z przepisami odrębnymi.
	Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb	Projektowana zabudowa posiada charakter ekstensywny. Wprowadzono dość niskie wskaźniki zabudowy oraz określono dość wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych terenów.

Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym pokrywają się ze sobą, dążąc do ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, między innymi przez budowę systemów kanalizacji sanitarnej, ochronę powierzchni ziemi, właściwą gospodarkę odpadami i ochronę powietrza, ochronę przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym, z naciskiem na ochronę przyrody i bioróżnorodności. Rozwiązania planistyczne przyjęte w projekcie planu miejscowego realizują powyższe cele ochrony środowiska, a opis ich realizacji znajduje się w powyższej tabeli.

8. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MINIMALIZUJĄCYCH NEGATYWNY WPŁYW NA ŚRODOWISKO

Analizując całokształt zagadnień przyrodniczych w opracowanym planie można stwierdzić, że projektowane zamierzenia uwzględniają w znacznym stopniu zasady ochrony środowiska, wykluczając bądź minimalizując możliwość powstawania zdecydowanie negatywnego oddziaływania na środowisko. Części negatywnych oddziaływań nie da się jednak uniknąć. Zmniejszenie uciążliwości można osiągnąć przez:

- zdejmowanie i zagospodarowanie wierzchniej warstwy gleby zgodnie z przepisami odrębnymi, przed rozpoczęciem dalszych prac inwestycyjnych,
- rozwój spójnego ponad gminnego systemu gospodarki odpadowej z wdrażaniem selektywnej zbiórki odpadów,
- pozostawienie dobrego dojazdu do wszelkiej zabudowy hydrotechnicznej w celu umożliwienia prac konserwacyjnych,
- modernizacja infrastruktury komunikacyjnej, w tym utwardzenie dróg gminnych i infrastruktury technicznej,
- dbanie o stan sanitarny powierzchni zabudowanych,
- rozbudowa sieci gazowniczej na terenie gminy,
- zmniejszenie zużycia wody,
- nie dopuszczanie do zanieczyszczenia wód powierzchniowych odciekami z pryzm nawozowych, kiszonek i nielegalnych składowisk,
- stosowanie ogrzewania gazowego, olejowego lub elektrycznego i wspomaganie go poprzez energię odnawialną; promowanie instalowania w gospodarstwach indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących ekologiczne nośniki, w tym niekonwencjonalne oraz wymianę starych, wyeksploatowanych kotłów, na nowe, wysokosprawne, posiadające atest przyjaznych dla środowiska,

**Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
na obszarze gminy Krośnice, w obrębie Grabownica i Luboradów.**

- stosowanie materiałów budowlanych o wysokich parametrach izolacji cieplnej; modernizacja termoizolacyjna budynków mieszkalnych,
- preferowanie kompostowania odpadów organicznych we własnym zakresie,
- zabezpieczenie najcenniejszych walorów przyrodniczych,
- utrzymanie kośnego lub kośno-pastwiskowego użytkowania terenów łąkowych wraz z właściwym użytkowaniem kośnym,
- zachowanie bezwzględnie priorytetu ochrony środowiska przyrodniczego oraz środowiska życia człowieka,
- podniesienie walorów rekreacyjnych gminy,
- przygotowanie zaplecza sprzyjającego rozwojowi turystyki rowerowej, w tym również wypożyczalni i punktów napraw rowerów,
- stymulowanie rozwoju bazy noclegowej w gminie,
- integrację mieszkańców z zakresu obsługi turystyki, w celu zaspokajania różnorodnych, wzajemnych potrzeb,
- poprawę estetyki wioski, przez budowę chodników, wyposażenie w obiekty małej architektury, zieleńce, klomby, pielęgnacja miejscowych kapliczek, krzyży wraz z otoczeniem,
- dalszy rozwój monitoringu wszystkich elementów środowiska zgodnie z wymogami prawa polskiego i przepisami Unii Europejskiej.

9. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU MIEJSCOWEGO

W trakcie sporządzania projektu planu miejscowego rozważano różne warianty rozwiązań zasięgu obszarów przeznaczonych pod nową zabudowę. Zdecydowano ograniczyć jej rozwój do niezbędnego minimum – tylko w rejonie istniejącej zabudowy z wypełnieniem wolnej przestrzeni. Wszystkie rozważane koncepcje rozwiązań urbanistycznych nie różniły się od siebie w sposób zasadniczy pod względem oddziaływania na środowisko. W trakcie sporządzania projektu planu nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

10. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU MIEJSCOWEGO

Zapobiegawcze - nadzór budowlany prowadzony na miejscu inwestycji w ramach uprawnień kierownika budowy oraz służby nadzoru budowlanego ze szczebla powiatowego. Winny one systematycznie monitorować proces inwestycyjny, co do zgodności zapisów planu oraz techniczno – technologicznych założeń wykonawczych. Podobną rolę będą pełnił etapowe i końcowe odbiory prac, przeprowadzane przez specjalistyczne służby do tego uprawnione (straż pożarna, służby sanitarne i ochrony środowiska).

Analizy kontrolne - prowadzone na etapie po inwestycyjnego funkcjonowania obiektów, przez organy do tego powołane (Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, straż pożarna, Wójt gminy na podst. art. 55 ust. 5) oraz przez instytucje zawiadujące infrastrukturą. Kontrole powinny obejmować między innymi:

- kontrolę i ocenę zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną,
- kontrolę podczyszczania wód opadowych,
- ciągłą kontrolę gospodarki odpadami, kontrolne pomiary jakości powietrza atmosferycznego,
- kontrolne pomiary emisji hałasu na granicy działki lokalizacji przedsięwzięcia,
- kontrolę zagospodarowania terenu zgodnie z ustaleniami planu, przestrzeganie wskaźników zabudowy, powierzchni biologicznie czynnej – analiza ortofotomap i zdjęć satelitarnych,
- analizę i ocenę poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień,
- prowadzenie obserwacji elementów przyrodniczych wraz z oceną stanu i trendów zmian jakości poszczególnych elementów środowiska.

Częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji planu powinna zostać określona w zależności od potrzeb – proponuje się sukcesywne jej prowadzenie nie rzadziej niż raz w ciągu trzech lat.

Monitorowanie stopnia realizacji ustaleń planu miejscowego następować będzie zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. Wymieniony wyżej przepis nakłada na Wójta obowiązek prowadzenia analiz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na terenie miasta i gminy. Po uzyskaniu opinii Gminnej Komisji Architektoniczno – Urbanistycznej Wójt przekazuje wyniki analiz Radzie Gminy, co najmniej raz w czasie kadencji Rady. W zależności od wyników tej oceny, Rada Gminna może podjąć uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych lub zdecydować o podjęciu działań zmierzających do zaktualizowania tych dokumentów w niezbędnym zakresie.

**Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
na obszarze gminy Krośnice, w obrębie Grabownica i Luboradów.**

Niezależnie od powyższych działań, gmina powinna zadbać o sporządzenie i systematyczną aktualizację dokumentów umożliwiających ocenę stanu i funkcjonowania środowiska, m. in.:

- programu gospodarki wodno-ściekowej,
- monitoringu jakości wód powierzchniowych oraz zasobów wód podziemnych.

11. STRESZCZENIE

Prognozę oddziaływania na środowisko przyrodnicze do sporządzanego planu opracowano w związku z przystąpieniem do sporządzenia *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze Gminy Krośnice, w obrębie Grabownica i Luboradów*. Prognozę opracowano na podstawie analizy projektu planu zagospodarowania przestrzennego, założeń ochrony środowiska, informacji o istniejącym i projektowanym sposobie zagospodarowania oraz innych materiałów i dokumentacji, jak również danych dotyczących stanu środowiska przyrodniczego w aspekcie istniejących przepisów z zakresu ochrony środowiska. Celem wykonanej prognozy było podsumowanie stanu środowiska i określenie wpływu projektowanych ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Opracowywany obszar obejmuje obręby wiejskie Grabownica i Luboradów, w skład których wchodzi teren zabudowany wsi Grabownica i Luboradów oraz obszary przyległe, które zaliczono do ekosystemów leśnych, wodnych oraz nieleśnych i niewodnych – grunty orne, łąki i pastwiska. Cały obszar opracowania położony jest w granicach: Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy”, Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków PLB020001 „Dolina Baryczy” i obszaru mającego znaczenie dla wspólnoty „Ostoja nad Baryczą” PLH020041.

Do istotnych problemów ochrony środowiska zaliczono:

- zagrożenia związane z przekształcaniem terenów łąkowych w grunty orne oraz zagrożenia związane z rozwojem zabudowy kosztem terenów rolniczych i zbliżanie się do siedlisk zwierzyny i ptactwa,
- degradacja chemiczna i fizyczna wód powierzchniowych, i podziemnych, związana z brakiem kanalizacji sanitarnej oraz intensyfikacją rolnictwa na terenie wiejskim,
- zagrożenie zanieczyszczenia powietrza pyłami,
- zagrożenia wynikające z przebiegu głównych ciągów komunikacyjnych – dróg powiatowych nr 1436D, 1448D i 1447D.

Analizując zmiany w sposobie zagospodarowania terenów położonych w granicach obszaru objętego ustaleniami miejscowego planu – są one niewielkie. Generalnie projekt planu powiela rozwiązania przestrzenne z obecnie obowiązujących planów. Większość zmian związana jest z aktualizacją ustaleń planu do obecnego, faktycznego zagospodarowania działek. Do najbardziej istotnych zmian w sposobie zagospodarowania terenów należą:

- wyznaczenie nowych terenów pod zabudowę: MN5, 6, 19, 28,
- powiększenie terenów pod zabudowę, szczególnie na głębokość działek (w mpzp z 2005r. zasięg zabudowy często pokrywał się z obszarem istniejącej zabudowy uniemożliwiając jej ewentualną rozbudowę) – dotyczy terenów: MM2, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 17 oraz RM4, 5, 6, 7,
- dopuszczenie na terenach MM 1-22 funkcji zabudowy zagrodowej (zgodnie z obecnym zagospodarowaniem tych terenów),
- rozszerzenie usług podstawowych o usługi ponadpodstawowe i rzemiosła na terenach MM13, 18, 22 (zgodnie z prowadzoną działalnością).

W celu określenia sposobu oddziaływania na środowisko wyznaczonych w planie terenów, w prognozie opracowano hierarchię obszarów funkcjonalnych i podzielono je na trzy grupy:

- 1) tereny, na których prognozowane przedsięwzięcia wprowadzą uciążliwości dla środowiska,
- 2) tereny, na których prognozowane przedsięwzięcia wprowadzą niewielkie uciążliwości dla środowiska,
- 3) tereny, na których prognozowane przedsięwzięcia korzystnie wpłyną na środowisko.

Wszystkie te obszary naniesiono na mapę (załącznik nr 1).

Do terenów, które mogą wprowadzić uciążliwości zaliczono tereny: tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych i leśnych tereny zabudowy usługowej RU, tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej, z dopuszczeniem usług ponadpodstawowych i rzemiosła MU, tereny zabudowy mieszanej MM, tereny zabudowy zagrodowej RM, tereny dróg publicznych – drogi klasy zbiorczej i klasy lokalnej KDZ i KDL.

W przypadku rozwoju terenu obsługi produkcji rolnej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych i leśnych oraz w gospodarstwach zagrodowych należy się spodziewać większego zapotrzebowania na energię i wodę, która będzie potrzebna zarówno na cele bytowo-gospodarcze jak i na cele rolnicze – nawadnianie, uprawa roślin szklarniowych, hodowla zwierząt, paliwo do maszyn. Zwiększy się na tych terenach ilość odpadów rolniczych organicznych oraz nieorganicznych, jako produkty uboczne działalności rolniczej. Produkcja rolna stanowi również zagrożenie dla środowiska gruntowo – wodnego. Do głównych obszarowych rodzajów zanieczyszczeń z terenów upraw rolnych należą azotany i fosforany pochodzące ze stosowania nawozów mineralnych i naturalnych,

**Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
na obszarze gminy Krośnice, w obrębie Grabownica i Luboradów.**

stosowanych w nadmiernych dawkach lub w niewłaściwy sposób. W ustaleniach planu w celu zmniejszenia uciążliwości na tych terenach, ograniczono wielkość produkcji zwierzęcej, szczególnie na terenach sąsiadujących z zabudową mieszkaniową oraz zakazano lokalizacji przedsięwzięć, które zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony środowiska kwalifikowane są, jako mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W przypadku prowadzonej obsługi produkcji leśnej i usług stolarskich (tereny RU3 i MM22) należy się liczyć z emisją hałasu, wibracji, pyłu oraz obsługą ciężkiego transportu. Do nieco mniej uciążliwej należy zaliczyć funkcję usługową, na której zostały dopuszczone usługi ponadpodstawowe i rzemiosła (tereny MM13, MM18 i MU5), które w szczególności mogą generować emisję hałasu do otoczenia powodowana prowadzoną działalnością.

Zagospodarowanie terenów pod nową zabudowę powoduje niszczenie pokrywy glebowej oraz pomniejszanie terenów rolnych. Zagrożenie dla stanu czystości powietrza stanowią paleniska domowe i lokalne kotłownie, które są źródłem emisji zanieczyszczeń w sezonie grzewczym. Duże znaczenie ma tutaj sprawność systemów grzewczych oraz wykorzystywane źródła energii. Nowa zabudowa nieznacznie zwiększy zapotrzebowanie na energię, co wiązać się będzie ze zwiększeniem emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz zwiększonym zapotrzebowaniem na wodę. Jednocześnie zwiększy się ilość ścieków i odpadów.

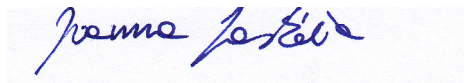
Zagrożeniem dla środowiska naturalnego oraz uciążliwością dla ludzi może być również hałas oraz spaliny wytwarzane przez samochody i pojazdy rolnicze – szczególnie na drogach zbiorczych - przelotowych. Zwiększona emisja spalin o wysokiej zawartości ołowiu oraz samego paliwa (nadmierne obciążenie silników), może być źródłem skażenia gleb i roślinności położonych w bezpośrednim sąsiedztwie.

Założenia planu uwzględniają występujące na tym obszarze warunki środowiskowe i w maksymalnym stopniu ograniczają negatywne oddziaływanie przyszłych aktywności na stan środowiska naturalnego i zdrowie mieszkańców, poprzez działania proekologiczne, w odniesieniu do środowiska wodnego, glebowego oraz powietrza atmosferycznego.

Reasumując projektowane zagospodarowanie terenu nie powinno spowodować pogorszenia warunków naturalnych. Ustalenia planu zasadniczo nie zawierają rozwiązań, które mogą zdecydowanie negatywnie wpływać na środowisko przyrodnicze.

Autorzy:

kierujący – Joanna Jaskóła,



współpraca – Grzegorz Jaskóła



Załącznik nr 2

do prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze Gminy Krośnice, w obrębie Grabownica i Luboradów.

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa o ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U.2020.283 ze zm.). Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Joanna Jaskóła

